

Es preveu el seu nomenament

Roses tindrà una gestora municipal

(Redacció).— Encara que durant aquests darrers dies s'hagi considerat com a cosa feta el nomenament, per part del governador civil de Girona, d'una gestora que col·laboraria amb l'Ajuntament de Roses per al govern de la població, tot fa suposar que aquest es retardarà algunes setmanes. Continua, doncs, el buit de poder que, des de fa temps, hi ha a la vila.

LA CRISI
VE DE LLUNY

9PAÍS, posat en contacte amb representants dels partits polítics de Roses, ha pogut saber que el nou governador, senyor Donadeu, lliurarà al Ministeri de l'Interior una relació de noms, elaborada pel PSC, ERC, CDC, PSUC, centrals sindicals i l'Assemblea de Veïns.

En realitat, la crisi municipal de Roses ve de lluny. Com informà el nostre periòdic, el propassat 17 de juny les forces polítiques de la vila visitaren al llavors governador, senyor Mesa Parra, per tal de demanar-li la formació de la gestora, així com la dimissió dels membres de l'actual consistori, cosa aquesta última que encara no s'ha produït.

INDEPENDENTS
I SIMPATITZANTS

Sembla que el governador Donadeu vol excloure les centrals sindicals i l'Assemblea de Veïns dels qui han de recomanar els components de la futura gestora. Això no és acceptat per ningú.

Les persones proposades per a integrar aquesta gestora municipal són, segons se'ns ha informat, independents i simpatitzants d'alguns partits polítics no afiliats.

Amb pessimisme, com cada any

Ha començat la verema a l'Alt Empordà

Pàgina 5

Irregularitats en l'aplicació del decret del català

Hi ha un col·legi de Figueres que no en fa cas

Pàgina 4

Cap a la part del Pirineu

Per Emili Casademont i Comas

Carta al Més Enllà

Recordat amic:

Si ara fa deu anys, quan vàreu aclucar els vostres ulls humans perquè Déu us n'obris uns altres de més grans per contemplar la seva Faç immensa (m'agrada Maragall, ja ho sabeu), vaig procurar fer-vos quedar periodísticament molt bé (suposo que, des de l'Eternitat, ho "copsàreu"), avui, en commemorar-se el desè aniversari del vostre traspàs, no he volgut fer allò que se'n diu el ridícul. Sobretot, tenint en compte que la meua admiració per la vostra obra conserva encara tota aquella frescor d'abans...

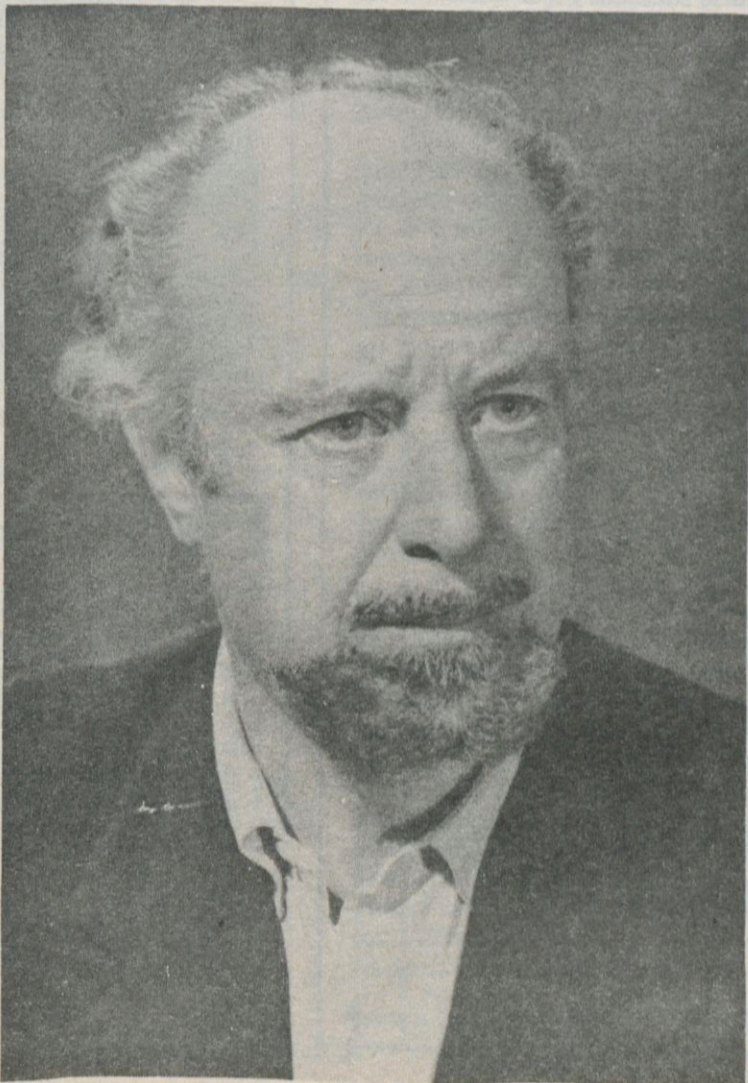
Per això, i molt més, he "engiponat" un 9PAÍS un xic especial. Des del Més Enllà, veureu —perquè us en faig tramesa d'un exemplar, juntament amb aquesta carta— que el periòdic independent de l'Empordà (d'aquest Empordà fabulós que vós tant glorificàreu amb els vostres inspirats versos) us dedica una colla de pàgines. Pàgines que evoquen aquells tristos dies de la vostra malaltia i posterior mort. Pàgines que glossen la vostra figura humana, poètica i literària. Crec que el treball us complaurà. Com també em penso que complaurà M^a. Àngels Vayreda, insigne poetessa i novel·lista, i Joan Sibecas, eximi pintor, que, després de vós, abandonaren aquesta Vall de Llàgrimes i que avui suposo que són al vostre costat...

El nom de Carles Fages de Climent, malgrat el "boicot" que alguns envejosos fa temps li declararen, es va "imposant". La vostra categoria de poeta català s'enlaira. El grup TEI-Sant Marçal popularitza arreu l'obra "fagessiana". Aquest estiu, a Cala Estreta (Palamós), milers de joves us aclamaren. I a Figueres ningú no us oblidà. La recent reedició de "Les bruixes de Llers" ha constituït un èxit sorollós. I esti segur que, tots aquells que us han volgut negar el pa i la sal de la glòria terrenal, ja comencen a sentir-se avergonyits. Sento no poder-los dedicar un epigrama. Però, tal vegada, vós, tan enginyós, que àdhuc en dedicàreu algun a la Parca, ja ho heu fet. I, a més, força "recargolat"...

Cordialment, com sempre,

Emili

Fages de Climent

Desè
aniversari
de
la
mort
del
poeta
de
l'Empordà

Pàgines
especials

Los vendimiadores viajan de nuevo

Entrado septiembre, una vieja y especial modalidad turística "a la española" se pone en marcha. Los "trenes especiales" que la RENFE prepara bajo el mandato y custodia de las autoridades hispanas, van a transportar, este año de estrenada democracia, un contingente humano de "turistas especiales", procedentes, en su mayoría, del sur, centro-oeste y levante de España. Setenta u ochenta mil vendimiadores provistos de contrato de trabajo. Estas son las cifras habitualmente dadas en años anteriores por la ONI., pero sin incluir en ellas a los hijos bebés, a los hijos de edad escolar y "sin escuela" y a algunos padres y madres jubilados que acompañan a estos vendimiadores.

Y sin contabilizar tampoco a los cuarenta o cincuenta mil braceros procedentes de las mismas tierras, los cuales, acompañados de sus familias, van sin contrato de trabajo, sin ayuda económica para el viaje y sin el apoyo de leyes jurídico-sociales-laborales, para acudir así junto a los primeros, a la vendimia francesa, y buscar en esas difíciles condiciones el indispensable trabajo que alivie y mitigue la precaria y difícil existencia de su materna tierra.

¡Ah, turistas especiales! Hacinado, multicolor y miserable contingente humano, de bebés sucios y con mocos, que lloran a rabiar hasta conciliar el sueño después de haber conseguido el pecho o el biberón de sus madres cansadas y ajetreadas, con los voluminosos sacos y maletas en donde va el ajuar y la despensa de la familia. Chicos que hurgan el fondo del saco para tomar a hurtadillas el pan, el chorizo y la fiambre. Y mayores que bajan y corren por los andenes, para llenar de agua o de vino el garrafón, el botijo o la cantimplora.

Y esta es la representación cómico-dramática-miserable que estos vendimiadores, desde muchos años y este año también, van a ofrecer como espectáculo único y multitudinario de un país, al mismo país y a los atónitos millones de turistas que nos visitan y nos observan.

Sorprendente y humillante espectáculo que recorre España hasta la frontera francesa, sirviéndose de su miseria como coreografía, y del escenario de unos trenes especiales cuya denominación de especiales responde a la concreta causa de que las autoridades españolas y la RENFE los han programado, destinado y obligado expreso para discriminar aún más, pública y desvergonzadamente, a una humilde, honrada y excesivamente sufrida clase social, a la que dichas autoridades bautizan, confirman y tratan como "inferior" para poder gozar de los legítimos y generales derechos de la sociedad española.

Una clase social a la que se le prohíbe viajar en otros trenes que no sean los propios y especiales de los vendimiadores. Una sobria clase de braceros del pisoteado y burlado campo español, a la que el Estado no garantiza todavía ni el pan ni la plena y gratuita escolaridad de sus hijos, los cuales, en plena edad y curso escolares, van a trabajar junto a sus padres todos los años a la vendimia francesa, demostrando, así, la ineficacia y inoperancia de unas leyes que sólo por escrito dan ayuda y protección a los menores y rango de gratuidad y obligatoriedad a la enseñanza española. Pero cuyas leyes, como otras muchas en España, desgraciadamente sólo tienen validez y plena viabilidad con el dinero, por cierto ausente, de los bolsillos de estos vendimiadores y de otros muchísimos de peones y braceros españoles.

Juan Fons ("Ebre Informes", de Tortosa)

Caixa de sastre

Heus ací algunes de les notícies i esdeveniments relacionats amb les lletres catalanes aquests darrers mesos:

1—Centenari de Guerau de Liost.— Jaume Bofill i Mates, més conegut pel seu bell pseudònim literari, ha estat objecte de diversos articles en les revistes i diaris catalans, entre els quals cal recomanar especialment l'aparegut a la revista "Serra d'Or", que el relaciona amb el seu paisatge del Montseny. Recordem, entre les obres d'aquest poeta noucentista i gran amic de Josep Carner, "La muntanya d'amatistes" i les "Sàtires", dues manifestacions ben diverses de la seva dedicació a la poesia. El poble de Viladrau li dedicà un homenatge popular més que merescut.

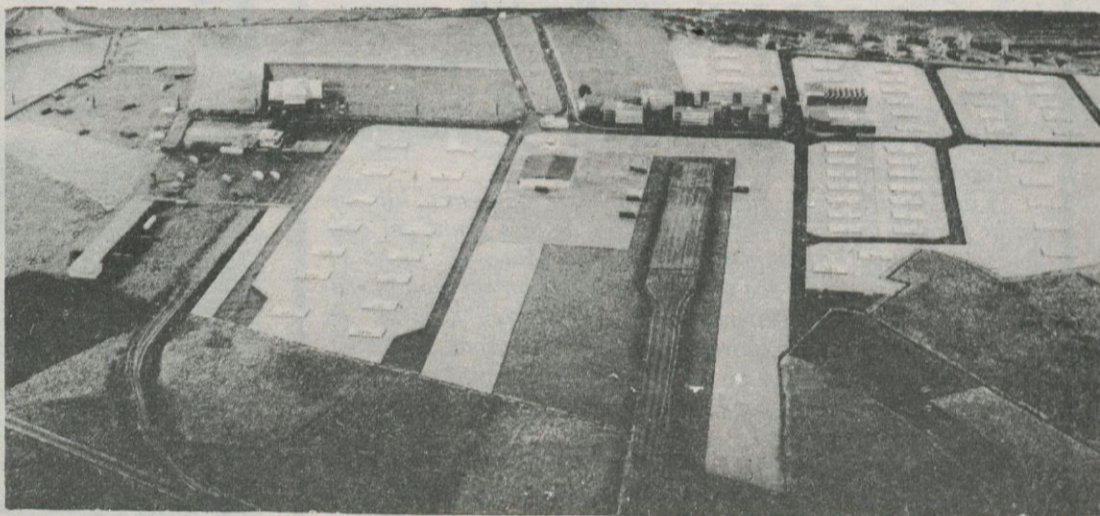
2—Mort de la vídua de Josep Carner.— Marià Manent se n'ha fet ressò des de les planes literàries del nostre diari "Avui": ha mort Emile Noulet, companya del nostre inoblidable poeta, traductora i divulgadora de la seva poesia en els països de parla francesa. Realitzà una tasca de rigorosa i intel·ligent crítica literària, centrada sobretot en la poesia de Valéry i Mallarmé; aquí l'hem de recordar també com a amiga de la cultura catalana: en efecte, va crear i dotar el premi "Josep Carner", en el marc de l'Institut d'Estudis Catalans, a la memòria del seu marit, premi que s'atorgava en anys alterns a obres de poesia i de crítica literària.

3—L'Eneida de Virgili traduïda per Miquel Dolç.— Hem d'esmentar l'aparició del tercer

volum d'aquesta epopeia clàssica en la col·lecció "Bernat Metge"; Miquel Dolç n'havia fet ja anteriorment una versió poètica; ara va publicant la traducció; podriem dir, filològica, en el marc de la fundació "Bernat Metge", més poc divulgada ara del que caldria. Tenir versions fidels i acurades dels clàssics és una necessitat per a totes les cultures, i més encara per a la catalana, filla prou acostada de la llatina. La tasca del traductor ha estat, com en la seva versió de les "Geòrgiques", modèlica. Ha coincidit, curiosament, amb la possibilitat de poder veure l'Eneida en la seva versió televisiva.

4—Homenatges a Carles Fages de Climent.— 9PAÍS ja n'ha parlat en cada avinentesa; aquest any l'obra de l'excel·lent poeta empordanès, "l'últim joglar", com l'anomenà Fisas, ha estat divulgada i comentada en diversos llocs: a Girona, a Figueres, i en altres indrets del nostre país. La "Balada del Sabater d'Ordis" i "Les bruixes de Llers", sobretot, han estat els textos triats i que innegablement són mereixedors d'una àmplia difusió. Cal esperar que no es facin guar excessivament les edicions d'altres obres seves, com el "Somni de Cap de Creus" i un recull dels seus sonets inèdits. I això hauria d'ésser només el començament per anar a l'edició de les seves "Obres completes", la qual considerem necessària tant per al coneixement global de la seva poesia, sobretot, com per a estimular els estudis i comentaris crítics objectius que reclama.

REVALORICE SU DINERO! invertiendo en terrenos industriales

POLIGONO INDUSTRIAL EMPORDÀ INTERNACIONAL

Area de Servicio para el Centro de Inspección Fitosanitaria Vilamalla

- Plan de Ordenación aprobado por la C.P.U. el 7/10/74 (B.O.P. 19/10/74).
- Plan de Urbanización aprobado por la C.P.U. el 22/11/76 (B.O.P. 18/12/76).
- A 4 kilómetros al Sur de Figueras.
- A 3 kilómetros de la salida 12 (zona peaje) de la Autopista A-17.
- A 1 kilómetro de la estación de ferrocarril de Vilamalla.
- Al pie del Cinturón de Ronda Este de Figueras (hoy N-II).
- Viales de 17 y 15 metros de anchura.
- Agua, electricidad y teléfono.
- Porcentaje de edificación superior al 85 por ciento.
- Oficina bancaria.
- Locales disponibles para oficinas.
- Báscula puente.
- Depacho Aduana y TIR - Inspección FITO y SOIVRE.
- Próxima construcción de 100 viviendas por la Caja de Ahorros Provincial de la Diputación de Gerona.

información:

PRODASA
VILAMALLA
tel. 50 04 12
ext. 36
apartado 162
FIGUERAS

Ho denuncia l'Assemblea de Professors

Irregularitats en l'aplicació del decret del català, a Figueres

Hi ha un col·legi que no ha programat l'ensenyament de la nostra llengua

(De la nostra Redacció).— L'Assemblea de Professors de Català de l'Alt Empordà ens ha lliurat el següent comunicat:

"L'Assemblea de Professors de Català de Figueres ha tingut notícia d'algunes anomalies que s'estan produint en l'aplicació del recent decret del català (i de la consegüent ordre ministerial), a la nostra ciutat:

"1) Hi ha cert col·legi que no ha inclòs la llengua catalana en la programació d'alguns cursos. Volem recordar —si és que cal fer-ho— l'obligatorietat inexcusable d'ensenyar el català a tots els centres i nivells d'EGB, tal com estipula el decret i l'O.M.

que el complementa. Volem advertir que, en cas de no resoldre's immediatament aquesta irregularitat, presentarem la corresponent denúncia als organismes pertinents i a la informació ciutadana.

"2) Volem fer també avinent que l'O.M. estableix uns criteris de prioritat a l'hora de determinar el personal qualificat que pot impartir classes de català. Aquesta mesura respon a la necessitat de garantir un mínim de qualitat i de rigor en l'impartiment d'aquestes classes. Hem sabut, d'instàncies pròximes a la Comissió Mixta, que tots tenim dret a exigir als centres l'es-

tricta observança de les condicions pedagògiques i professionals establertes a l'O.M. Considerar que un mestre, pel simple fet de ser catalanoparlant, pot assumir sense més ni més les classes de català, suposa un incompliment de les normes reguladores i, el que és pitjor, un menyspreu a la dignitat de la llengua i dels propis alumnes.

"3) Confiem que la Delegació Provincial del MEC sabrà vetllar perquè l'aplicació del decret a les nostres comarques es dugui a terme en les condicions que el nostre poble es mereix i té dret d'exigir."

Ensenyanza Media

Se desconoce la fecha de inicio del curso

En E.G.B. se mantiene, por el momento, el horario restringido

(Redacció).— No se conoce con exactitud la fecha en que dará comienzo el curso en los Institutos de Enseñanza Media de Figueres. No obstante, se da por seguro que las clases se iniciarán entre el día 3 y el 15 de octubre.

Una serie de circunstancias han retrasado el comienzo del curso. De una parte, la concesión de las plazas a los profesores numerarios y no numerarios, y de otra, las obras de remozamiento del viejo Instituto y la falta de mobiliario en el nuevo.

Se desconoce por el momento la incidencia que podría tener en Figueres la proyectada huel-

ga de profesores agregados, a nivel estatal.

ENSEÑANZA E.G.B.

Por lo que respecta a la enseñanza de E.G.B., los colegios de Figueres mantienen por el momento un horario restringido, terminando las clases a las cinco de la tarde, en espera de que los profesores conozcan el alcance económico de su dedicación exclusiva.

Fuentes políticas han manifestado a este periódico que denunciarán cuantas anomalías puedan producirse en lo que se refiere a la dedicación exclusiva del profesorado de E.G.B. y a la enseñanza del catalán.

"¿Conocemos España?, de RTVE

Los concursantes figuerenses han grabado la final

Aunque no quieren adelantar acontecimientos, es muy posible que hayan ganado

(De nuestra Redacción).— Maria Luisa Puente, Antonio Herrera y Rafael Carrasco, concursantes de Figueres en el programa de televisión ¿Conocemos España?, han grabado esta semana la final del mismo.

Tras varias semanas de participación en el concurso, con numerosos viajes a Esplugas de Llobregat, donde TVE tiene instalados los estudios de video, los representantes de Figueres han conseguido llegar a la final de ¿Conocemos España?

Maria Luisa Puente, Antonio Herrera y Rafael Carrasco han venido demostrando lunes a lunes un notable conocimiento de la geografía y de las costumbres de España, así como los hechos y personajes más significativos.

El lunes día 2 de octubre RTVE emitirá la final de este concurso, en el que los representantes de Figueres tienen grandes posibilidades de proclamarse ganadores. Puestos en contacto con los concursantes nos han manifestado su deseo de no adelantar acontecimientos y esperar que los espectadores puedan presenciar el desarrollo de esta interesante final, así como de los premios que han recibido.

No obstante, se da por seguro que los representantes de Figueres han conseguido proclamarse ganadores, por lo que recibirían cada uno de ellos un millón de pesetas. Como es sabido, Antonio Herrera y Maria Luisa Puente están casados.

"LA DONA: DRETS I OBLIGACIONS"

El Grup de Dones de l'Alt Empordà vol fer unes puntualitzacions a l'article de Margarida Solanas (ERC local de Roses), aparegut en aquest periòdic de l'Empordà, 9PAÍS, amb el títol de "La dona: drets i obligacions".

Després d'explicar-nos de quina manera ens tractava el franquisme, aquesta dona o aquest partit (no ho sabem bé, ja que signa nom més sigles partidàries) ens diu que quina sort que les dones catalanes o euskaldunes, per la nostra cultura i preparació, ens hem distingit de la desfeta general i per això ens trobem capacitades per a qual-sevol treball "tenint àdhuc inquietuds polítiques". Tot això, Margarida Solanas-ERC ens ho engalta sense la més mínima ex-

plicació o comprovació amb fets.

Les dones —o els homes a qui ella li agrada tan de compararnos— que volen fer creure quelcom a algú, solen demostrar científicament les coses que afirmen.

I dir que a Catalunya i a Euskadi les coses de les dones han tirat endavant gràcies a la cultura és fer-ne un gra massa i hauríem de recordar que les dones d'As Encrobas, de Galícia, anaven davant les lluites camperoles de les seves terres, com vam tenir ocasió de veure en tots els mitjans informatius fa una colla d'anys. Aquelles dones, com tantes i tantes que han deixat la pell arreu defensant el que és nostre, la nostra cultura les havia deixat orfes, per exemple.

Quant al rebuig del mot feminista perquè és perillós etiquetar idees, què li podem dir a una dona que fa de les seves sigles una signatura?

Si el feixisme se'l combat amb fronts antifeixistes, si la

BÚSTIA

monarquia se la combat amb la lluita consegüent per la república, el masclisme institucionalitzat estem quasi segures que se l'haurà de combatre amb una lluita consegüent FEMINISTA!

I ja per acabar, aquesta dona que ens diu "volem uns drets, però... compte, hem d'acceptar també unes obligacions", l'única cosa que li podem dir és que l'abús i el privilegi ha estat fins avui de l'home —l'home institució que ens ha aïfexat sempre.

Sí, volem els nostres drets i en tenim una, d'obligació, la de lluitar nosaltres, les dones, per a combatre unes institucions que són masclistes i que fan de qual-sevol home, avui, un còmplice de la nostre opressió.

I és només per això que tenim tot el dret d'etiquetar-nos per a la lluita feminista.

Paquita Masó i 27 firmes més Grup de Dones de l'Alt Empordà

(Figueres)

9PAÍS

Comuniquem als nostres lectors, anunciants i subscriptors que la nova adreça és:

C/. Sant Josep, 23
Tel. 50 59 58
FIGUERES

restaurant especialitats

bar-grill el bruixot

a 5 quilòmetres de Figueres a la carretera d'Olot

Mas Pau

Ha obert la temporada d'hivern, amb carn a la brasa, totes les seves especialitats, i amb l'orgue d'en Surrell.

GRILL "EL BRUIXOT", novament reformat, al MAS PAU, propi per a casaments i festes socials.

Para futuras madres... ESCUELA DE EDUCACION MATERNAL "AMPURDAN"

Todo lo que "ella" desea y precisa saber sobre gimnasia, relajación, respiración, etc.

Método Dr. Aguirre de Cárcer

Dirigida por las matronas ROSA SASERAS BOSCH y PILAR AYATS POCH

INFORMACION E INSCRIPCION PARA EL PROXIMO CURSO:

Todos los viernes, a partir del día 29 de septiembre, de 10 a 12

C/ González de Soto, 22
Teléfonos 50 26 11 y 50 08 42
FIGUERES

A la galeria ART-3

Presentació del llibre "Els Pobles de l'Alt Empordà"

(De la nostra Redacció, per M. Doñate).— "Moltes vegades he pensat que l'afany de rodar món, de veure països llunyans, de conèixer costums exòtics o altres graus de civilització, ens ha empès sovint a descuidar allò que de tan proper que/tenim ho ignorem, tot pensant que sempre trobarem l'avinentesa d'anar-hi, i així anem demorant els desplaçaments curts, de vol gallinaci, a favor de les excursions llargues o dels viatges a l'estranger".

"Això, entre altres, és una de les raons que m'ha mogut a escriure sobre els pobles de l'Alt Empordà..."

PRESENTACIÓ A CURA DE L'ESTEVE ALBERT

Amb aquestes paraules inicià Montserrat Vayreda la intro-

ducció del llibre *Els pobles de l'Alt Empordà*, que el propi dissabte fou presentat a la galeria Art-3, de la nostra ciutat. Va parlar l'historiador Esteve Albert, el qual féu un elogi encès de Montserrat Vayreda i de la seva obra. Remarcà la importància de l'Empordà i la influència que sempre ha tingut en el desenvolupament de la història dels països catalans i fins i

tot d'Espanya.

"Altre dels meus propòsits — diu Montserrat Vayreda en la introducció— és el de sensibilitzar els habitants dels pobles perquè conservin, respectant-ho, tot el que de bo els ha llegat el passat, a fi que no en modifiquin l'exterior amb renovacions extemporànies que els desfigurin cos i ànima".

LLIBRES PER A BIBLIÒFELS

Art-3, sota la direcció de Valentí Pont i Carles Vallès començà a editar llibres per a bibliòfils l'any 1976. Primer, *Sis visions de l'Empordà*, per Pijoan, Moli, J. Vallès i dibuixos originals de Bech de Careda i Lluís Vayreda. Tot seguit editaren *Les bruixes de Llers*, de Fages de Climent, il·lustrat per Felip Vilà. El proposat 29 de juliol presentà *Cadaqués i l'Art*, pòrtic a cura de Lluís Romero i la col·laboració artística i literària de nombrosos autors.

Dels esmentats llibres se'n feren edicions inferiors als 50 exemplars. La darrera obra presentada, *Els pobles de l'Alt Empordà*, amb textos de Montserrat Vayreda, és il·lustrada per dibuixos i serigrafies d'artistes empordanesos, i el tiratge és de 300. A l'exposició, muntada amb motiu de la presentació del llibre, hi ha obres de Bech de Careda, Lluís Vayreda, Ministral, Felip Vilà, Lleixà, Roura, Molons, Massanet, M^a. del Carme Rovira, E. Vallès, Taber, Anson, Sibecas, Capalleras i Lambert.

Dels pintors desapareguts, Frasquet, Sibecas, Bonaterra, Massanet i Reig, l'obra més antiga és de Frasquet, de les primeries d'aquest segle. Dels autors actuals, la pintura més vella és signada per Ramon Molons, el 1933.

I acaba l'autora tot dient: "I ara que siguin els pobles de l'Alt Empordà, els que es despleguin davant la vostra atenció, com un ventall divers amb el seu joc d'atractius i de limitacions, de llum i d'ombra, a fi que hi hagi qui se senti estimulat a visitar-los, comprendre'ls i ajudar-los a viure o a sobreviure en el "palau del vent" salu-dat per Maragall, d'un vent que per atramuntanat que sigui, per més fort que bufi, mai no podrà desarrelar-los de la terra on s'arrapen, de la qual van xuclant la força i l'esperit".

Figueres, "ciutat cultural"?

Per Jordi Pla

Tornant de Girona per la carretera general, prop del Pont del Príncep, el visitant pot veure una nova tanca publicitària amb un eslògan rutilant: "Figueres, comercial, gastronòmica i cultural". Vet aquí com la cultura esdevé, per designació oficial, tret distintiu de la nostra petita ciutat. Ara ja no són només hotelers i botiguers els qui configuren la nostra identitat col·lectiva, sinó també els qui treballen la cultura, en pla d'estricta igualtat. ¿Serà un signe més dels nous temps? Però, ves per on, el satisfet ciutadà o l'intrigat visitant es troben, en llegir la premsa local, amb dues notícies desconcertants: per un costat, l'Ajuntament avisa els pares amb mainada sense plaça escolar que inscrivin llurs fills en un cens elaborat amb aquest fi. Primera contradicció: la nostra cultural ciutat no té prou escoles per a tothom. O prou aules. O prou mestres. ¿Com farem, doncs, "cultura"? És com si volguessin fer llançonisses sense matar el porc...

Per l'altre costat, l'Assemblea d'Ensenyaments en Atur ha decidit elaborar un cens de tots els llicenciats i mestres sense feina, per tal de poder pal·liar llur situació a l'Alt Empordà. Barrina que barrinarà, a veure qui ho entén...

Si alguna conclusió es pot treure de l'entrellat, és que, d'una vegada per sempre, cal endegar una alternativa d'assistència cultural des d'aquí i pensant en la situació específica d'aquí (que és on patim la situació). Vejam: ¿Quins mitjans tenen els treballadors adults de Figueres (i de l'Alt Empordà) per poder-se qualificar en llur ofici i adquirir una formació tècnica permanent?

¿Quins mitjans propis tenen els ciutadans en general per consolidar i actualitzar llur formació cultural, sigui per la necessitat d'un títol (com pot ser graduat escolar) o per la voluntat de promoure's professionalment i humanament?

¿Tenim, tal vegada, algun centre de formació permanent d'adults, on el pagès, el fuster, l'administratiu i el dependent puguin desenvolupar-se com a professionals i com a persones? ¿O aquí cadascú ha de fer, com ha estat sempre, la guerra pel seu costat? (Ja sabem quins són els qui la poden guanyar...)

¿Tenim alguna Casa de Cultura, on els ciutadans puguin disposar d'uns serveis, d'uns locals i d'un material mínims com per a poder activar la participació de tots en aquest dret de tots a autorealitzar-se intel·lectualment?

¿Tenim el batxillerat nocturn (sol·licitat per unes quaranta signatures el passat mes de març) que possibiliti als nois i noies, homes i dones que treballen a l'accés a estudis superiors?

Els nens i nenes, nois i noies de les nostres escoles i instituts, ¿reben algun tipus d'assistència psico-pedagògica per part de personal especialitzat? ¿O fem encabir dislèxics i nens amb problemes afectius i de psicomotricitat dins el mateix sac, sense parar esment en uns i altres, fent-los passar tots pel tarot gros?

¿Ens podem prendre el luxe, mentrestant, qui hi hagi mestres i llicenciats figuerencs en atur, guardant-se forçosament per a ells la formació adquirida als anys d'Universitat?

Tanmateix, Figueres és investida als ulls dels visitants amb la toga de "ciutat cultural".

"Figueres, ciutat cultural"... ¿per a qui?

Una opinió

L'ensenyament del català

El català a l'escola és una realitat. Plenament, s'ha aconseguit que tots els alumnes d'EGB, BUP i Formació Professional, des d'aquest començament de curs, tinguin el català com una assignatura més. L'objectiu és que el domini oral i escrit del català sigui igual al que s'assoleixi del castellà.

La realitat s'aconseguirà si els centres escolars (estats i no estats) es preocupen i senten aquest ensenyament; si els professors s'ho prenen amb tot l'interès que aquestes classes mereixen i si els centres tenen possibilitats de donar les lliçons.

Aquest últim aspecte és decisiu, perquè per interès i bona voluntat que hi hagi, si la plantilla del centre no té professorat català suficient, o els professors de català que es necessiten, malament s'obtindran fruits importants.

El Decret i l'Ordre ministerial s'han publicat quan el professorat de la plantilla estatal d'EGB ja estava destinat per al curs 78-79. El professor que imparteix les lliçons de llengua castellana, i les de francès, entenem que és l'adequat —si és possible— que tingui cura de les lliçons de llengua catalana. El total de professorat per a l'ensenyament del català, a la província de Girona, és del quaranta per cent. A l'ensenyança no estatal hi ha més proporció de professors de parla catalana. El Decret diu que les delegacions provincials d'Educació i Ciència prendran les mesures oportunes per a l'adscripció de professorat titulat o habilitat per a l'ensenyança del català, segons les unitats de cada centre.

El Decret parla de la formació del professorat de llengua catalana i de l'habilitació de professorat que superi les proves que es facin. S'ha donat a conèixer la titulació exigida per a ser mestre de català, que consisteix en un dels set títols que s'han reconegut, a més de reunir els requisits legals per a professar l'ensenyament a cada nivell: EGB, BUP o Formació Professional.

A falta de les titulacions reconegudes, podran donar l'ensenyament del català els professors d'EGB que hagin ensenyat català en cursos anteriors, posseint la competència necessària.

En defecte de les titulacions exigides, els posseïdors dels diplomes o certificats de la Generalitat, Universitat Autònoma, o de Barcelona, JAEC, Diputació, Estudi Lul·lià, etc., s'habilitaran provisionalment i excepcionalment fins al 30 de setembre de 1983.

Si per cap dels procediments establerts no fos possible cobrir les necessitats de l'ensenyança del català, s'autoritza, amb caràcter excepcional, la contractació de personal especialitzat que les possibilitats econòmiques permetin.

R. G.

Dilluns, al vespre, al Museu de l'Empordà

Sessió necrològica, amb motiu del

X aniversari de la mort

de Fages de Climent

Amb motiu del desè aniversari de la mort de Carles Fages de Climent, l'Institut d'Estudis Empordanesos organitza una sessió necrològica, que tindrà lloc el proper dilluns, dia 2 d'octubre, a les vuit del vespre, a la Sala d'Actes del Museu l'Empordà.

Parlaran Ferran Garrido Pallardó, Narcís Sala Roca i Alexandre Deulofeu Torres, i es recitaran fragments de "La Balada del Sabater d'Ordis" i "Les Bruixes de Llers".

ALQUILO EN FIGUERES

Pastelería-panadería muy bien instalada, (sin obrador).

Teléfono 20 64 00, de 9 a 1 y de 4 a 7 GERONA

Els focs de l'Alt Empordà

Es demana oficialment la declaració de zona catastròfica

(De la nostra Redacció, per Josep Playà i Maset).- Va tenir lloc a Girona, dimarts passat, una reunió al Govern Civil, per tal de tractar sobre els darrers focs i analitzar les seves causes i efectes. Hi assistiren els alcaldes de tots els pobles afectats i es decidí, entre altres coses, "instruir expediente de daños catastróficos, de acuerdo con lo previsto en el Decreto 2906/69 de 13 de noviembre y en la Orden Ministerial de 17 de diciembre de 1970, al objeto de solicitar en favor de los municipios damnificados por el citado siniestro, las ayudas previstas en dichas normas".

"HAY QUE ACTUAR Y NO A BASE DE "SPOTS" PUBLICITARIOS"

La reunió era presidida pel governador civil, senyor Donadeu, i hi assistiren el president de la Diputació, senyor Xuclà, el delegat provincial del Ministeri d'Agricultura, el cap provincial d'ICONA, l'alcalde de Figueres, com a diputat, i els batlles de Portbou, Colera, Llançà,

Port de la Selva, Selva de Mar, Cadaqués, Roses, Palau-saverdera, Pau, Vilajuïga, Garriguella, Vilamaniscle, Rabós, Espolla, Sant Climent Sescebes, Campmany, la Jonquera i Agullana. La dita reunió havia estat convocada a instàncies de l'alcalde de Figueres, senyor Giró, el qual va adreçar una carta al governador civil, en aquest sentit, quan s'havia arribat a una situació en la qual era un sentiment general que calia fer quelcom.

Si ja des de 9PAÍS havíem comentat extensament la necessitat d'arbitrar mesures, ara ha vingut, doncs, la confirmació oficial. El mateix dia d'aquesta trobada, fins i tot, el diari "La Vanguardia" hi dedicava el seu editorial, poques vegades versat en problemàtiques comarcals i concretes, sota el títol: "Los incendios del Alto Ampurdán". En ell, s'hi feia un contundent comentari que acabava dient: "Buscar culpables o insensatos sobre un panorama ceniciento, sobre una tierra muerta, es un consuelo tardío. Hay que actuar y no a base de "spots" publicitarios. Eso está clarísimo".

MOLTA FREDOR...

A part, s'estudià amb deteniment la problemàtica de l'extinció dels incendis, i es constataren les dificultats existents en aquest camp per la manca de pressupostos i de mitjans adequats, com podrien ser els hidroavions, els "moto-bombes", etc. Segurament per això és plantejaren altres possibilitats, com la formació de cossos de voluntaris, en base a l'extraordinari comportament de molts veïns en ocasió dels darrers focs. Sobre aquests, cal dir que ja foren assajats en altres anys i no donaren cap resultat. És més, ja existeix, damunt el paper, un cos de bombers a cada poble, format per gent no especialitzada de la localitat, però no ha arribat a funcionar mai.

Sobre la tramitació de l'expedient de zona catastròfica, les consultes que hem fet semblen confirmar que ha estat rebuda amb molta fredor per tota la comarca. Probablement, perquè ja es coneix la fi que ha seguit aquest tipus d'acció en altres ocasions.

Grup de l'Alt Empordà per a la Defensa de l'Albera:

"Cal aclarir les causes i cercar els culpables"

(Redacció).- El "Grup de l'Alt Empordà per a la Defensa de l'Albera", mitjançant un comunicat, posa en relleu davant l'opinió pública de tot Catalunya uns quants aspectes significatius entorn dels incendis dels darrers dies, que han desolat les serres alt-empordaneses.

"Durant tot l'estiu — comença dient—, no s'ha produït cap incendi a l'Albera, mentre que el foc s'escampava pels boscos del país. I justament el mes de setembre, quan la inestabilitat atmosfèrica d'aquest mes aixeca la tramuntana i tota mena de vents, comencen els focs un dia sí i l'altra també. De la qual cosa n'hem de concloure que es tracta d'un pla minuciosament preparat que té

la finalitat d'acabar amb els nostres boscos".

Després d'assenyalar que des del primer incendi fins a l'últim el foc ha anat envaint pam a pam tot el territori, el comunicat diu: "Quan un incendi ha acabat amb la vegetació d'una part de la muntanya, en neixia un altre que llençava sobre un altre lloc encara verge. Primer hem vist cremar la Verdera, Quermençó, la muntanya de Roda... Més tard, la muntanya de Colera, Rabós, la Jonquera, Campmany, Cantallops, Espolla... Poques vegades ha reixit amb tanta fortuna una invasió tan acurada. Una vegada més, s'han posat en relleu les estretes implicacions que comporta el foc a una banda i altra de la

frontera: un foc de Banyuls ha passat a Espolla i els focs de Cantallops i la Jonquera constantment han posat en perill els boscos de l'altra costat de la serra".

Per últim, el "Grup de l'Alt Empordà per a la Defensa de l'Albera" fa constar en el seu comunicat que, davant l'extensió dels estralls causats, exigeix:

"1) Una investigació aprofundida que aclareixi les causes i cerqui els culpables.

2) Una vigilància eficient que faci impossible el naixement i extensió dels focs.

3) La disposició de mitjans antifoc d'acord amb la magnitud del perill que aquests dies s'ha fet palès".

CDC: "És inadmissible

la manca d'informació oficial dels fets"

(Redacció).- Per la seva banda, el Comitè Comarcal de Convergència Democràtica de Catalunya, de l'Alt Empordà, també mitjançant un comunicat, fa esment dels focs que hi ha hagut a la comarca, els quals han posat en perill la vida dels habitants d'un gran nom-

davant un cas tan greu com aquest i que no empreguin cap campanya activa en defensa dels nostres boscos i camps, la desertització i erosió dels quals és imminent, si no es mentalitza en el respecte i estimació als arbres i plantes i no es prenen mesures serioses de vigilància i ne-

bre de viles i masies, tot ocasionant perjudicis econòmics i ecològics irreversibles en molts casos.

CDC, davant la gravetat del fet, creu un deure:

"1er.- Denunciar la manca d'informació dels fets. Hom creu que la majoria d'incendis són provocats i talment així ho manifestà la premsa, però cap organisme oficial no ha donat a conèixer públicament un informe amb un mínim de rigor que expliqui i analitzi les causes que puguin haver estat l'origen dels incendis. Cal recordar que, en una democràcia, el primer deure dels administradors és el d'informar clarament i puntualment al poble.

2on.- Manifestar la seva sorpresa pel fet que els grups ecologistes —tan actius en determinades ocasions— amb prou feines han fet sentir la seva veu

teja on convingui.

3er.- Lamentar, una vegada més, la falta de mitjans per combatre els esmentats incendis. És de tot punt necessari deixar ja les paraules grandiloqüents i les promeses no complertes i dotar a cada comarca d'elements tècnics, d'infraestructura i de personal especialitzat per a l'extinció d'aquests desastres, sense fiar-ho tot a la improvisació i a la bona voluntat i esforços quasi sobrehumans del personal encarregat, la vàlua del qual no posem en dubte ni per un moment.

4art.- Doldre's que, com és tristament habitual, els més perjudicats hagin estat novament els pagesos, veient amenaçades llurs vides, habitatges, etc. i destruïdes fonts de riquesa, fruit del treball de molts anys, com puguin ser suredes, oliveres, vinyes i bestiar. El camp ha estat un cop més el gran perjudicat i ja ja és hora que es posi remei a tanta injustícia.

5è.- Agrair l'actitud cívica, solidària i exemplar dels habitants de les viles i masos, de les forces de l'Exèrcit del Campament de Sant Climent Sescebes, de la Guàrdia Civil, bombers, ICONA, Diputació barcelonina i Direcció de Seguretat Civil de França, que hi participaren admirablement amb homes i material, car sense la seva col·laboració els incendis haurien esdevingut encara més catastròfics".

9PAÍS

Comuniquem als nostres lectors, anunciants i subscriptors que la nova adreça és:

C/. Sant Josep, 23
Tel. 50 59 58
FIGUERES

Campo Municipal de Deportes FIGUERAS

Sábado día 30 de Septiembre, a las 9'15 noche
Interesante partido de FUTBOL

REAL CLUB DEPORTIVO ESPAÑOL

Iª División
EQUIPO TITULAR

UNION DEPORTIVA FIGUERAS I TROFEO MIGUEL ESTANY MASSÓ

NOTA: Quedan anulados todos los pases de favor, excepto federativos y protectores

INMOBILIARIA FINCAS AMPURDAN

Rambla Sara Jordà, 31, entlo.
Teléfonos 50.19.25 - 50.45.21

C/ Caamaño, nº 7, 1º
CE-NE-GIR Teléfonos 50.45.21 FIGUERAS

Tramitamos con rapidez créditos agrícolas y ganaderos. Necesitamos casas en pueblos, masias, bosques y fincas de cultivo.

Compramos inmuebles viejos en Figueras, o permutamos por obra nueva. No importa inquilinos si la situación es buena.

A la Vajol, l'Ajuntament fa l'orni

La Vajol, un poblet tranquil i pintoresc de la nostra comarca d'un cens aproximat de seixanta habitants, està dominat, des de fa ja massa anys, per uns consistoris municipals dictatorials i feixistes que governen afavorint i afalagant uns quants veïns, en perjudici dels interessos col·lectius.

L'Esquerra Republicana de la Vajol creu que ha d'exposar, servint-se de les planes de "9 País", els dos afers de més candent actualitat, que no són sinó un parell d'atzagaiades més a afegir a tantes altres que s'han produït en el poble i que aquests quaranta anys de silenci obligat han fet impossible denunciar.

Parlarem primerament de la Plaça Major, el nom de la qual, naturalment, fins fa poc, era "Plaza del Generalísimo". Aquesta plaça, tenia dues vies d'accés. Ara, l'Ajuntament, sempre al servei de les petites oligarquies locals, n'ha privat el pas a tota mena de vehicles instaurant la direcció prohibida en un dels dos carrers i barrant l'accés a l'altre mitjançant la construcció d'uns escalons. D'aquesta manera tan expeditiva, la gent que viu a la dissortada plaça ex-Caudillo, si fan obres o si han de descarregar mercaderies, han de tragar-ho tot a coll des de l'indret on han hagut de deixar el cotxe o el camió. Imagineu-vos el que això suposa quan hem de carregar i

transportar, igual que animals de bast, rajols, sorra, etc.

Un altre fet més recent. A l'entrada del poble, en un indret on la carretera s'estreny considerablement, hi ha un revolt molt pronunciat. Doncs bé, per tal de fer més difícil l'arribada a la vila, l'Ajuntament ha tolerat a l'amo de la casa que hi ha a l'esquerra del revolt, que fes una vorera damunt del vial, escanyant d'aquesta forma, encara més, la carretera i el revolt. Tanmateix però, el que passa de mida és que segons el propietari de la finca en qüestió, ell no hi té res a veure amb aquest invent, ell, sembla que n'és contrari tant de la vorera com d'un balcó que s'ha obert a la façana que dona a la carretera. La

culpa la té l'arquitecte director de l'obra. A aquest senyor es veu que li agraden molt les voravies i els balcons... L'Arquitecte ho va manar i el propietari no va poder dir-hi la seva. Delirant, al·lucinant i demencial. Nosaltres demanem: què hi té a dir l'aparellador municipal?, i l'Ajuntament? Com és que l'Ajuntament permet estrenyer fins aquest punt l'entrada principal del poble?

La poca-soltada seria grotesca sinó fos tan impròpia d'un Consistori que —feixista o no— ha de mirar primordialment pel bé de la Vajol i pels interessos col·lectius de la vila.

MIQUEL GIRALT
(ERC - la Vajol)

Portbou

El pantano acusa el largo y seco verano

(De nuestro corresponsal).— El nivel de las aguas del pantano que suministra agua potable a la población ha descendido 17 metros con relación al comienzo del verano. De los grifos emana ahora el líquido no totalmente transparente y con un ligero mal olor. Su potabilidad, sin embargo, se nos asegura que está garantizada.

Las causas que han llevado a esta situación, deben achacarse al largo estío, a la falta de lluvia

y al considerable aumento de habitantes, debido a la población flotante. Portbou, población moderna y con hogares dotados de buenos electrodomésticos, consume un elevado número de litros por habitante.

Muchas casas particulares y establecimientos hoteleros han recurrido, para los trabajos de limpieza, a los antiguos pozos que surtían agua antes de la puesta en funcionamiento del pantano.

A l'Alt Empordà

Amb força pessimisme, com sempre, ha començat la verema

(De la nostra Redacció, per Josep Playà i Maset).— Al llarg d'aquesta setmana, la quasi totalitat dels pobles vitícoles de l'Alt Empordà han iniciat les feines de la verema. A la majoria d'ells, s'han començat a collir els raïms blancs aquest dilluns passat i es continuarà a mitja setmana amb els negres, calculant-se que s'acabarà d'aquí a unes tres setmanes.

FORÇA PESSIMISME

Enguany, tampoc no es pot parlar d'una anyada massa bona, ja que la sequedat d'aquest estiu ha fet que els raïms fossin molt petits. Hi ha contribuït també aquest mes de setembre, sense cap dia de pluja i amb fortes tramuntanades, que ha fet difícil la maduració. Començar una verema a finals de setembre és ja un símptoma de collita irregular.

Hi ha també aquests dies una certa inquietud respecte dels ceps que es veieren afectades pel foc, ja que en principi els raïms es conservaren intactes i resta per veure si sense les fulles arribaran a conservar-se fins que siguin collits.

MOLLET, EL PRIMER

Com gairebé cada any, el primer poble a començar la vere-

ma ha estat el de Mollet, que ja ho feu divendres, i els darrers seran Espolla i Campmany, que ho faran una setmana més tard.

De totes maneres, a tots els pobles es viu un ambient de veremes, ja que allà on encara no s'ha començat la gent ja prepara els estris i tot el que faci falta per collir, i tots els comentaris volten entorn de la collita.

Als pobles on s'acostuma a llogar gitanos, aquests ja fa dies que hi són. I és corrent sentir dir:

—Mira, ja han arribat els nous turistes...!

CRISI

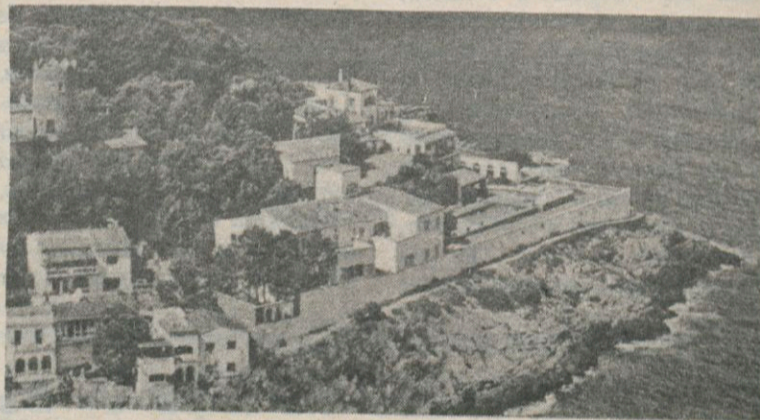
La collita es preveu semblant a la de l'any passat, la qual, comparada amb anys normals, va ser força dolenta.

Està vist que, des de fa una colla d'anys, els viticultors venen travessant una aguda crisi, que si s'ha anat salvant és degut a la puja dels preus del vi.

Mentrestant, s'espera que, almenys durant els dies de la verema, continuï el temps actual, refrescant-se una mica si pot ser; però sense que arribi a ploure, ja que això dificulta molt el treball a la vinya.

Santa Cristina d'Aro

Obras del Consorcio de la Costa Brava

(De nuestro corresponsal, Oscar).— Santa Cristina d'Aro ostenta a pleno derecho una condición de abandonada, en el concierto turístico costabravense. Esta particularidad, consecuentemente, ha obligado a una serie de atenciones de todo orden, con las exigencias que el desbordado fenómeno traía aparejadas, en un extenso término municipal, con un patrimonio montañoso y marítimo.

En su virtud, y de acuerdo con las formulaciones hechas por el Ayuntamiento de Santa Cristina d'Aro, el Consorcio de

la Costa Brava ha incluido diversos proyectos referidos a este municipio, dentro de la tercera fase de obras a realizar próximamente en el litoral gerundense y que se concretan en el saneamiento de las zonas de La Taulera, Can Sureda, Can Noguera, Sant Josep, Les Teules, Bujonis, Sant Miquel d'Aro, Oeste Iglesia, Salom y Estación, conducción de aguas pluviales en zona intermedia entre Iglesia y La Taulera y colector general de saneamiento de Bellloch.

AUTO RECORD FIGUERES

Concesionario exclusivo en la provincia de OPEL y GENERAL MOTORS

Ofrece para su entrega inmediata la más completa gama de vehículos fabricados por OPEL y GENERAL MOTORS

Opel Manta, Opel Rekord diesel, GMC, Jymy todo terreno, etc, etc.

PLACA NACIONAL - PLACA TURISTICA

AUTO RECORD FIGUERES

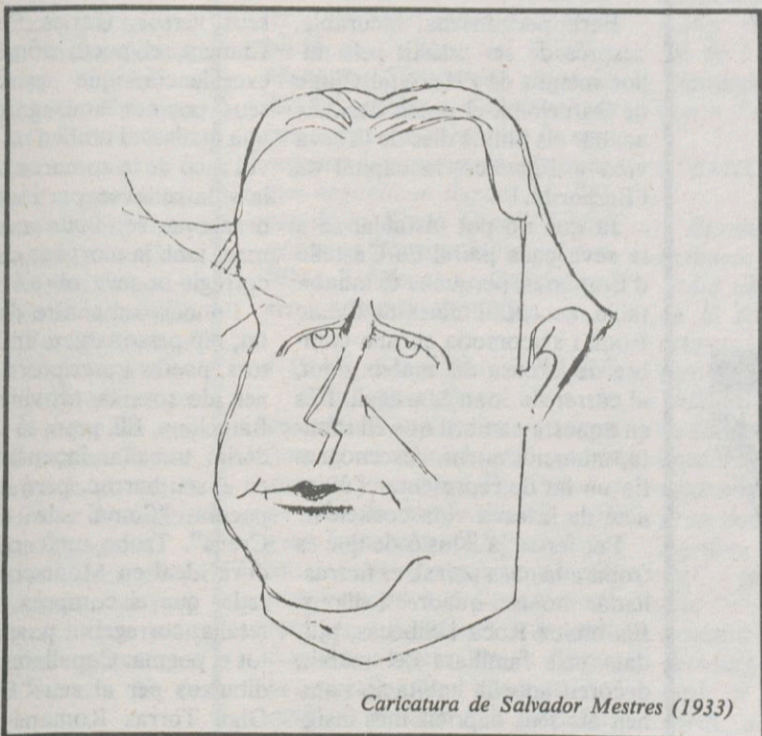
Agencia Oficial SAVA

Ofrece amplia gama de vehículos industriales SAVA

Exposición y ventas en Avda. General Mola, 39
Teléfonos 50 34 06 y 50 46 19,
y en calle San Antonio, 68
- Teléfonos 50 20 12 y 50 42 85

Poemes inèdits de Carles Fages de Climent

Caricatura de Salvador Mestres (1933)

Tres sonets, tres epigrames i una oració

Podem oferir-los als lectors de 9PAÍS, gràcies a la gentilesa de Marc Enric Fages

Comentaris de M.ª Àngels Anglada

Sonet a la Rambla de Figueres

(“Totes les paraules del diccionari són poètiques”, diu Pere Quart: aquest sonet n'és una demostració ben clara.)

Damunt davall d'aquesta Rambla breu irregular, desnivellada feixa, el cor de l'urbs vora la qual vaig néixer doser i catifa del llinatge meu.

Passeig urbà, et mesura amb passa greu el ramader qui du vara de freixa; d'arbres gegants enclòs amb fur de reixa; on cada empordanès se sent hereu.

La meva Rambla no té flors ni aucells sinó el qui inventa submarins vaixells. Fira d'amor, qui no hi ha dut les filles?

Amb calces d'home com un tel de tul ve una alemanya reganyant el cul i un escocès estràmpol en faldilles.

(Agost 1963)

Sonet d'una nit d'estiu

(Remarcable per l'originalitat a ressoldre els sis darrers versos, substituint els clàssics tercets.)

De la finestra es veu la mar, de mar endins es veu l'userda i de la barca miro el far: flor de corall en branca verda.

La tarda cau i el malabar joc dels estels sargeix l'esquerda d'aquesta nit crepuscular: sang i punyals en l'aigua gerda.

Un oretjol sota la lluna empeny el pi que urpeix la duna.

L'horitzó encén, perquè es perfili, la silueta d'un navili.

Roda en desmai un meteor com una ardent llàgrima d'or.

(Del “Recull de Sonets”, llibre de propera aparició)

Ambre

(“Entre vint formes d'expressió, només una és la bona”, afirma La Bruyère. Fages l'ha trobada en aquest sonet.)

Plau-me seguir la Coma adés collida on el cep frissa amb un flauteig d'aram i les abelles cerquen a l'escamp l'últim raïm, licor secret de vida.

Sagnen els ceps de la recent ferida; l'oliva al bec, el tord fuig del reclam; el sard esquerp comença a picar l'ham i el palafre novell admet la brida.

El salamer feixuc esquinça el muscle. Damunt el Port la tarde és un crepuscle letal. Teixim el temps i el desteixim.

Al lluc d'un sol que enyora la verema, disputaré als insectes, gema a gema, la gota d'ambre del darrer gotim.

(Del “Recull de Sonets”, llibre de propera aparició)

Tres epigrames

(Ací el fibló de vespa s'ha tornat benigne i caut.)

1
Amb absises i ordenades al llibre diari apunta, per si el confessor et pregunta, el pecat i les vegades.

2
Si no pensem tots igual, pensi al seu grat cada ú. El programa federal diu: no assassinar ningú.

3
A l'Armentera, mongetes, clavellines a Llança, a Vila-sacra les cebes i la reina, a Fortià.

Oració al Crist dels pescadors

(No desdiu pas de la seva germana més famosa, dedicada al Crist dels pagesos o de la tramuntana).

Vós que heu lliscat damunt de l'aigua gerda, Senyor, empareu el llac, l'ona i el riu. Afeixugeu l'ormeig i beneiu

l'esgarriat llagut pel verd aspriu, Vós que heu lliscat pel mar florit d'userda.

Obelata: sonet a la Rambla de Figueres

Damunt davall d'aquesta Rambla breu irregular, desnivellada feixa, el cor de l'urbs, vora la qual vaig néixer, doser i catifa del llinatge meu.

Passeig urbà, et mesura amb passa greu el ramader qui du vara de freixa; d'arbres gegants enclòs amb fur de reixa; on cada empordanès se sent hereu.

La meva Rambla no té flors ni aucells sinó el qui inventa submarins vaixells. Fira d'amor, qui no hi ha dut les filles?

Amb calces d'home com un tel de tul ve una alemanya reganyant el cul i un escocès estràmpol en faldilles.

Figueres, agost 1963.

Manuscrit del “Sonet a la Rambla de Figueres”

RAY-BEL

¡¡OFERTA ESPECIAL!!

4.º Aniversario de romper precios

Moqueta de pared 100 ptas. m²
Moqueta de suelos con soporte goma 250 ptas m²
Friso todos los colores 100 ptas m²
Pintura “PROCOLOR” 20 % descuento

LOS MAS MODERNOS PAPELES PINTADOS HASTA EL 60 % DESCUENTO

c/ San José,8

Tel. 50 24 04

FIGUERAS

Ara fa deu anys...

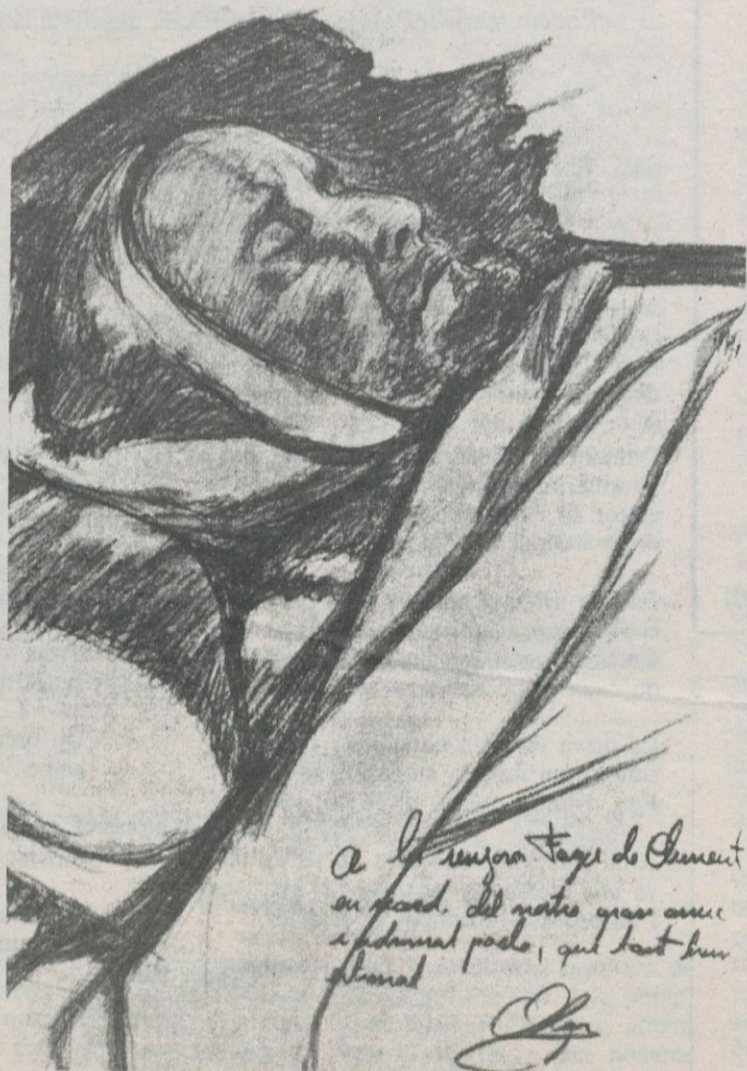
Textos d'Emili Casademont i Comas

"Crec que us acabo de fer quedar molt bé..."

A començaments de l'any 1968, vaig instal·lar-me a la capital de l'Alt Empordà. Fou arran del meu casament amb una figuerenca, cerimònia celebrada al Santuari de la Mare de Déu de Núria (el de l'Estatut). La Verge voltada de soledats, que immòbil en la foscuria oïx l'eterna cantúria del vent i les tempestats, era, per cert, la patrona de "L'Hora de Catalunya", primera emissió radiofònica diària feta en llengua catalana després del 39 a l'Estat espanyol, programa que vaig encetar el primer de novembre del 1965 a Figueres. Del mes d'abril al d'octubre de l'esmentat any 68, instal·lat, com deia, a la capital alt-empordanesa, vaig tenir ocasió de tractar moltíssim i conèixer a fons Fages de Climent. I, sobretot, de "viure" els seus darrers i tràgics moments. Recordo que jo vaig donar la primera notícia a la premsa entorn de l'agreujament de l'estat de salut del poeta. Sortí publicada a "El Noticiero Universal". Explicava que Fages, després d'haver passat l'estiu hostatjat amorosament a can Roca (Josep Martí Roca, fervent admirador de l'obra "fagessiana", l'acollí a la pensió que tenia al carrer de Joan Maragall), havia estat traslladat amb urgència a l'Hospital. Ràpidament, altres periòdics barcelonins (especialment, "La Vanguardia", diari del qual Fages era un col·laborador il·lustre) es posaren en contacte amb Figueres, per tal d'interessar-se pel curs de la malaltia de l'autor de "Les bruixes de Llers".

LA PARCA S'ENUTJÀ...

Carles Fages de Climent, durant una colla de dies, esquivà com un heroi els cops de dalla de la Parca. Però aquesta, al final, tota enutjada (Fages, entre coma i coma, la deixava un xic en ridícul, tot dedicant a l'esquelètic personatge algun verset...), el dia primer d'octubre va dir... prou! I tallà, sense més contemplacions, el fil de l'existència del poeta, endolant, amb

Fages de Climent, amortallat. Dibuix d'Olga Torres

la seva acció, les lletres catalanes... Recordo que, aquella mateixa tarda, em trucà per telèfon Gonzalo Garrido, director de "Los Sitios", i m'encarregà una àmplia informació sobre el trist esdeveniment. També em telefonaren d'"El Noticiero Universal", tot dient-me que em reservaven una pàgina perquè glosés la figura de Fages. Més tard, "ABC", de Madrid, em demanava, així mateix, una crònica... No cal dir que vaig viure unes hores "agitadíssimes", escrivint i dictant articles per telèfon. En acabar la feina, cap a mitjanit, i en companyia de la meva dona, me'n vaig anar a l'Hospital. Allí vaig trobar el poeta. De cos present. Amb una corona de llorer als seus peus. Feia poques hores que havia començat a dormir el llarg

son de l'eternitat. I, a tall de salutació, no se'm va ocórrer altra cosa que dir-li:

—No us preocupeu, mestre. Crec que us acabo de fer quedar molt bé...

CASTELLÓ D'EMPÚRIES, GUARDA LES SEVES DESPULLES

"Hoy, a las tres de la tarde — escribía a "Los Sitios", amb data de l'1 d'octubre—, ha fallecido en la capital del Alt Empordà, a los 66 años de edad, el ilustre poeta Carles Fages de Climent. El inspirado autor de "Les bruixes de Llers", "Balada del Sabater d'Ordís", etc., en el momento de producirse el óbito, se hallaba rodeado de su esposa, doña Ramona Mir, y sus hijos Maria Lluïsa, Marc Enric, Maria Antònia y Pere-Ignasi.

"Fages de Climent, víctima de cirrosis, sometióse a los cuidados de la ciencia médica en el Clínico de Barcelona a mediados del mes de junio último, regresando más tarde a Figueres. Su dolencia se fue agravando paulatinamente, hasta que en la noche del jueves, día 19 de septiembre, tuvo que ser trasladado con toda urgencia al Hospital figuerense, en donde ingresó prácticamente en estado de coma hepático. Tras superar el mismo, hecho calificado de sorprendente y extraordinario por parte de los doctores que le asistían, recibió numerosas visitas y hasta dictó algunos ver-

En la mort d'un poeta

Per Maria Angels Vayreda (+)

(Emissió: "L'Hor...

Ferit per un mal incurable, després de ser assistit pels millor metges de l'Hospital Clínic de Barcelona, el poeta decideix acabar els últims dies de la seva vida a Figueres, la capital de l'Empordà.

Ja que no pot instal·lar-se a la seva casa pairal de Castelló d'Empúries, perquè la té inhabitable, accepta l'oferta de l'amic Roca i s'acomoda en una cambra de la casa del mateix nom, al carrer de Joan Maragall. I és en aquesta cambra que ell munta, minuciosament, l'escenografia on ha de representar l'últim acte de la seva vida conscient.

Per fer-se la il·lusió de què es troba a la casa pairal, es fa traslladar mobles, quadres i sillons. Els amics Roca i Sibecas, ajudats pels familiars del malalt, decoren aquella habitació i atenen als seus capricis més insignificants. Per ordre dels metges que no l'han deixat mai, ha d'estar quiet, estirat al llit, gairebé immòbil. És així, en aquesta postura, com intenta deturar la seva precipitada caiguda cap a l'eternitat. Es fa portar papers i més papers, carpetes i més carpetes, on té desperdigats els

seus versos. Carles Fages de Climent, el poeta nòmada per excel·lència, que escrivia els seus poemes amb gargots en una qualsevol taula d'un qualsevol racó de la comarca sent que la vida se li escapa; i en lloc de desanimar-se, lluita coratjosament amb la mort i es disposa a corregir la seva obra.

Fondejat al centre de la ciutat, rep personatges, amics, pintors, poetes i escriptors que venen de tota la província i de Barcelona. Ell, però, té una sola dèria: treballar incansablement en el seu barroc, però grandios poema "Somni de Cap de Creus". Troba una col·laboradora ideal en Montserrat Vayreda, que el comprèn, ordena, retalla, corregeix i passa en net tot el poema. Capalleres li porta dibuixos per al seu "Bestiari". Olga Torres Romans treballa en els trenta dibuixos que han d'il·lustrar el seu "Somni" i que són una meravella de traç i d'imaginació. Ell ho mira tot amb els seus ulls d'infant, que es tornen cada dia més clars, més desvaïts, perquè la mort hi va posant les seves boires. Jo l'he vist assegut al llit amb la ploma

tos. Tambien, cabe consignarlo, Fages de Climent, durante este periodo tuvo ocasión de leer su propia necrológica, que le dedicó un conocido periodista barcelonés (Susquets Molas, en "El Correo Catalán"), adelantándose, debido a una confusión, a los acontecimientos, cosa que produjo al laureado poeta la mayor satisfacción de su vida, según él mismo manifestó. Sin embargo, la mejoría experimentada por el ilustre paciente fue sólo transitoria, ya que el mal, por desgracia, iba royendo parsimoniosamente su salud...

Tot seguit, feia una biografia de Fages de Climent, adornada amb saboroses anècdotes del poeta. I el meu llarg article acabava així:

"Fages de Climent recibirá cristiana sepultura, cumpliéndose así una de sus últimas voluntades, en el cementerio de Castelló d'Empúries, mañana (hoy), a las cinco de la tarde. Los restos mortales del glorioso poeta y literato catalán han sido trasladados a su casa pairal de la mencionada localidad ampurdanesa, en donde ha quedado instalada la capilla ardiente.

"Apenas divulgada la triste noticia, se han recibido en la capital del Alt Empordà numerosos testimonios de pésame, procedentes de toda Catalunya, Rosselló y diferentes puntos de España, entre ellos, Madrid.

"Castelló d'Empúries, innegablemente, constituirá mañana (hoy) la cita de las más prestigiosas figuras actuales del mundo de las letras y de las artes catalanas, que querrán así dedicar al ilustre poeta y literato su postrer y más emocionado adiós..."

I, en efecte, així fou...

Com cal suposar, i molts deuen recordar encara, l'endemà de la mort de Carles Fages de Climent vaig dedicar "L'Hora de Catalunya" a l'il·lustre poeta. L'ara també enyorada Maria dels Àngels Vayreda m'hi ajudà, tot lliurant-me unes ratlles mecanografiades, amaraes de poètic sentiment i emoció, perquè les llegís davant els micròfons. Heus ací un fragment de l'emissió d'aquell dia, que recull bàsicament la biografia (feta a correu-cuita) de Fages de Climent.

El dia 16 de maig de l'any 1902, va venir al món Carles Fages de Climent i de Climent de Contreras. Nasqué en una casa propietat de la seva família, situada al cèntric carrer dels Enginyers, de la capital de l'Alt Empordà, i al costat mateix de les llars maternes de dues altres figures empordaneses de projecció internacional: Salvador Dalí i Narcís Monturiol. Després d'haver cursat les primeres lletres a l'escola de Castelló d'Empúries, lloc de residència habitual dels seus pares — casa "pairal", en certa manera, dels Fages de Climent—, va traslladar-se a Barcelona, a fi i efecte d'estudiar el Batxillerat i llicenciar-se més tard en Filosofia i Lletres.

Als vint anys d'edat, publicà la seva primera obra poètica titulada "Les bruixes de Llers", prologada per Ventura Gassol i il·lustrada per Dalí. Posteriorment, va donar a la impremta "Tamarius i Roses", mentre el seu nom anava adquirint gran prestigi al món literari i poètic, per raó d'ésser guardonat en diversos Jocs Florals celebrats a Barcelona, Tolosa del Llenguadoc, Ciutat de Mallorca, etc. Després de la publicació d'"El bruel" (1927), poema dramàtic en vers, Fages de Climent, l'any 1932, va quedar finalista del premi "Creixells" amb la seva obra "Climent", una novel·la biogràfica de la seva pròpia família. D'altra banda, hem de dir que, poc temps abans, la seva inspirada i

Barly boile

Figueres

agradece a sus clientes y amigos su comprensión por esperarnos hasta el próximo 7 de octubre

amic

"L'Hora de Catalunya", 2-X-68)

la mà, amb cara pàl·lida, al llindar de la inconsciència, demanant-me que l'ajudés a trobar la rima exacta d'un vers perdut ja a les ombres del seu cervell de poeta.

A mesura que va perdent la vida del cos, es concentra i busca, desesperadament i en silenci, la vida de l'ànima. Jo no vol la llum de fora. Es fa tancar tots els finestrons. Vol la llum de dins. Les notes tristes i profundes del cant gregorià volten per l'estança com a signe de mal presagi; però li entren al cor, l'atansen a Déu i li porten la pau, mentre la flama de la seva vida s'estingeix, s'apaga.

Les "cariàtides", com ell es complaïa a anomenar les poetesses de Figueres, li han estat fidels fins a l'últim moment: les demanava des del seu llit de mort.

Carles Fages de Climent, que la mà de Déu t'obri les portes de l'eternitat i t'incorpori amb els immortals, tal com tu desitjaves. Ens has deixat, però no del tot, perquè ens queda la teva obra.

"Al gran MESTRE..."

L'any 1968, pocs mesos abans de morir Fages de Climent, vaig "participar" en la "Fira del Dibuix i de la Pintura". Els bons amics de l'Agrupació de Cultura del "Casino Menestral Figuerenc", varen tenir la gentilesa d'obrir-me de bat a bat les portes de la seva popular i simpatiquíssima festa, que organitzen durant les "Fires de la Santa Creu". I així, gràcies a llur amabilitat, el meu llibre "L'Hora de Catalunya" era presentat al públic.

FAGES, EL GRAN FIRAIRE...

Allò, naturalment, em va complaure moltíssim. I més si hom té en consideració que la cosa va donar-me l'oportunitat de "fer la competència" a alguns admirats col·legues ja un xic avesats en aquests afers d'oferir exemplars de llurs obres literàries o poètiques a la gent, car des de feia temps havien aconseguit de "barrejar-se" amb els artistes dels pinzells... O sigui, les germanes Vayreda i Trullol (Montserrat, per cert, havia escrit el pròleg del meu llibre), Fages de Climent, etc.

Aquest darrer, precisament, era veí de la meua taula-exposició. Carles, com cada any, acudia a la "Fira" amb una quantitat considerable de papers i més papers dels seus.

Perquè, a part de la seva obra recentment editada "Vila-sacra, capital del món", Fages de Climent ofería les seves famoses auques, així com els versos de l'"Oració al Crist de la Tramuntana" i els de l'"Himne nou a l'Empordà", impresos.

L'"EMILIANO"...

El matí era lluminós i autènticament primaveral. Sota el teulat dels plàtans majestuosos de la Rambla figuerenca, s'hi estava bé. La gent passava i tornava a passar, tot fent una "ullada" a les nostres parades de llibres... I, a voltes, algú "picava l'ham"... Quan això succeïa amb mi, jo notava que el gran poeta empordanès se n'alegrava. I, a més de "marejar-me" i preguntar-me si el fillet que "vindria" (m'havia casat i acabava de tornar amb l'Emília del viatge de noces) el batejaria amb el nom d'"Emiliano" — Jordi, al final, es digué—, de tant en tant em solia dir:

—Va bé això, veritat...? Ja us ho vaig dir, home. No podieu pas triar un dia més bo com aquest per a "llançar" el vostre llibre. Amb els pintors, sempre es pot anar per tot arreu...

Fages de Climent, que tenia un sentit molt desenrotllat de l'amistat, estava content del

Fages de Climent, declamant davant d'Octavi Saltor i una colla d'amics

meu èxit. Com jo, abans fins i tot de fer coneixença personal amb ell, em sentia satisfet dels seus triomfs. Perquè, cal dir-ho, l'autor de "Les bruixes de Llers", "Balada del Sabater d'Ordis", "Poema dels Tres Reis", etc., sempre m'havia resultat un tipus simpaticot...

LA MEVA SENZILLA DEDICATÒRIA...

Naturalment que li vaig ofrenar un exemplar del meu llibre. Però heus ací que, quan em demanà que li dediqués, em vaig veure allò que se'n diu perdut... No sabia pas com fer-ho. És a dir, quina dedicatòria posar-hi. Al cap d'una estona, però, em decidí per la més senzilla. Perquè jo sempre he cregut que en la senzillesa rau el bon gust i

que, per demostrar l'afecte o l'admiració envers una persona, no s'ha pas d'anar amb "rebuscaments" o "embuts"... De manera que la meua dedicatòria fou simple, però, alhora, expressiva. Començava així: "Al gran MESTRE..."

Sí. Perquè Fages de Climent, sens dubte de cap mena, ho era. Fages de Climent ha estat un gran mestre de la poesia (el seu nom, malgrat tot, figura a les pàgines del Llibre d'Or de la Poesia Catalana); un gran mestre de la bonhomia; un gran mestre de la fina ironia i de l'humor... Això darrer, per cert, ho va mantenir fins a l'últim instant de la seva vida. Semblava talment com si, en aquell tràgic moment, volgués jugar amb la Parca...

Notícia biogràfica

Foto inèdita de Fages de Climent, quan era petit

Una de les seves darreres obres publicades fou "Fila-sacra, capital del món". Algunes, cal dir-ho, com és el cas d'"El poema dels Tres Reis", assoliren ràpidament la segona edició.

Carles Fages de Climent, membre de l'"Acadèmia del Far de Sant Cristòfor", mestre en el vers i en la prosa a més de la seva immensa tasca poètico-literària, es dedicà molt al periodisme des dels seus anys joves. D'aquesta manera, col·-

laborà tot sovint a les pàgines d'"El Dia", de Terrassa; "La Veu de Catalunya", "La Publicitat", "La Vanguardia", "El Correo Catalán", "Diario de Barcelona" "Tele/express", "Tele/Estel", "ABC", de Madrid; "Los Sitios", de Girona, etc. Per altra banda, cal dir que era un conferenciant molt celebrat. Llurs dissertacions, que es feren famoses per tot Catalunya i el Rosselló, tractaven una gran diversitat de temes, en tot moment "tocats" amb

saviesa, gràcia i fina ironia... I tot amagant la seva autèntica personalitat sota la capa d'un pseudònim, "Lo Gaiter de la Muga", va publicar nombrosos epigrames. I especialitzat en la crítica d'art, Fages de Climent va arribar a adquirir a la Ciutat Comtal un gran prestigi en aquest terreny sempre tan difícil. Però no podem tancar aquesta síntesi biogràfica de l'il·lustre poeta empordanès, sense dir que Fages, que fou també catedràtic de l'Insti-

tut Pi Margall de Barcelona, no figura, incomprendiblement, en certes antologies importants publicades recentment.

Ara, en morir, Carles Fages de Climent deixa una extraordinària obra inèdita, part de la qual es troba ja en camí de les impremtes, com "El somni de Cap de Creus". Un poema d'una grandària excepcional, en el qual el poeta va treballar per espai de llargs anys i que va acabar trobant-se al llit durant els dies tristos de la seva malaltia, gràcies a l'ajut de la insigne poetessa empordanesa Montserrat Vayreda i Trullol. "El somni de Cap de Creus" és, indubtablement, l'obra cabdal de Fages de Climent, deixeble que fou d'Eugeni d'Ors i fervent admirador dels Carner, Bofill i Matas, López-Picó, etc. D'altra banda, deixa també, una col·lecció molt interessant de sonets, petits poemes breus, epigrames, etc., i una obra teatral titulada "La ciutat de les set muralles".

L'il·lustre finat, autèntica glòria de les lletres catalanes i una de les més rellevants figures de la nostra poesia, malgrat tots els seus mèrits i guardons conquerits al llarg de la seva vida, era una persona senzilla i modesta. Parlava i era amic de tothom. I sempre, fins i tot quan la Parca donava voltes tota amenaçadora entorn del seu llit de malalt, li agradava de fer brometa...

A Fages de Climent la mort no l'espantava. Al cap i a la fi, sabia que es trobava al llindar de la posteritat. I entre les seves darreres oracions, adreçades amb tot fervor al Cel, estem segurs que no hi mancaria la del seu cèlebre "Crist de la Tramuntana":

"Braços en creu, damunt la pia fusta, Senyor, empareu la closa i el sembrat.

Doneu el verd exacte al nostre prat i mesureu la tramuntana justa que eixugui l'herba i no ens expolsi el blat!"

Fages de Climent, "censurat"

Poc temps després del traspàs de Fages de Climent, i amb ocasió de les "Fires i Festes de la Santa Creu" del 69, se m'encarregava un extens article o reportatge sobre l'obra "fageïana" per al "Diario de Barcelona", treball que havia de sortir publicat a les pàgines d'un suplement extraordinari de l'esmentat periòdic dedicat a Figueres.

Jo, molt complagut per l'encàrrec, vaig començar a posar immediatament allò que se'n diu fil a l'agulla. Mes, què podia dir de Carles Fages de Climent i de la seva obra, que no s'hagués ja dit...? La cosa resultava un xic difícil. Però, sortosament, aviat vaig trobar la solució. Una solució realment magnífica, al meu entendre. I, per això, vaig encapçalat el meu reportatge així:

"Fages de Climent, el laureadíssim poeta, cuyo nombre figura con toda seguridad en ese 'Libre d'Or de la Poesia Catalana' imaginario, pese a ser 'olvidado' por todos los antologistas, contó entre sus amistades más íntimas y queridas con cuatro poetisas ampurdanesas, fervientes enamoradas de su colosal obra. O sea, las hermanas Vayreda i Trulloi, Pilar Nierga y Carme Guasch. Para él eran las 'cuatro cariátides de l'Empordà'. Y ellas, mejor que nadie —nos atrevemos a decir—, pueden hablarnos del inspirado autor de 'Les bruixes de Llers', 'Balada del Sabater d'Ordis', 'Poema dels Tres Reis', etc. Las 'cariátides', indudablemente, nos harán el mejor 'retrato' de su gran amigo y maestro, Carles Fages de Climent..."

Però, malauradament, el "retrat" quedà fet una pena. I no pas, precisament, per culpa de les poetesses, ni meva... Els del "Diario de Barcelona", com que es veu que no els "agradava" prou, el varen "retocar" al seu gust i manera... I en sortí una veritable "taca negra"! Després, i com cal suposar, les protestes que tots plegats vàrem fer arribar a la Direcció del diari barceloní, s'ofegaren, creiem, en el mar d'una simple paperera...

MONTserrat I M. ÀNGELS VAYREDA

Heus ací una part d'allò que el llapis de la "censura" va eliminar del meu treball:

"Es un poeta extraordinario —nos dice Montserrat Vayreda, refiriéndose a Fages—. Casi desconocido por las nuevas generaciones y al que no se le ha hecho justicia. Claro está, si exceptuamos a las pocas personas que le conocían y admiraban. Y ello, tal vez, sea debido a que Carles no vivía en Barcelona. Porque sabido es que, generalmente, los de provincias suelen ser ignorados olímpicamente. En este aspecto, el centralismo barcelonés es proverbial..."

I a la meua pregunta: "¿Qué lugar ocupa Fages de Climent en la poesía catalana?", Montserrat responia això:

"Si tuviésemos que juzgar por lo que le han concedido hasta ahora las antologías, ninguno. Ahora bien, según criterio de Manuel de Montoliu y Eugeni d'Ors (por sólo citar a dos personajes eminentes ya desaparecidos de este mundo), Carles ocupa uno de los primeros de su generación..."

Per la seva banda, Maria dels Àngels Vayreda, premi "Fastenrath" de novel·la catalana, recentment traspasada, deia, entre altres

coses molt encertades:

"Conocí a Fages de Climent hará unos doce años. Es uno de los mejores poetas de Catalunya; pero no se le ha hecho justicia. Para mí, te lo digo sinceramente, es admirable, en el sentido de que juzgaba con las rimas y las manejaba como quería. Sin embargo, lo encuentro demasiado 'trabajado'. Ultimamente, era como una especie de Gaudí en poesía. En cambio, el Fages que me gusta es el del 'Sabater d'Ordis', tierno y sensitivo. Y también el de algunos sonetos, donde las palabras fluyen exactas y maravillosas, nada vulgares y llenas de belleza. Asimismo, considero magnífica por su sencillez la 'Oración al Crist de la Tramuntana', que se ha hecho popularísima en todo el Empordà. Sus epigramas, geniales, quizás es lo mejor de él..."

I afegia:

"Con su muerte, hemos perdido a uno de los poetas más importantes y representativos del país. Difícil, por no decir imposible, de sustituir..."

PILAR NIERGA

A Pilar Nierga li vaig demanar: "¿Se le ha hecho justicia a Fages?" I ella, amb tota sinceritat (una sinceritat que tampoc no va pas agradar, perquè també fou objecte de censura...), em respongué:

"Mira. Sobre esta cuestión, ante

Carles Fages, pocs dies abans de morir, fotografiat amb les "cuatro cariátides": Carme Guasch, Maria Angels Vayreda, Montserrat Vayreda i Pilar Nierga.

todo, me parece indispensable decir que si de tribunal se habla, se requiere que los jueces sean superiores al acusado. Y como esto no ha ocurrido con Fages, creo inútil añadir que todavía no se le ha juzgado. Por consiguiente, no podemos hablar de justicias e injusticias..."

CARME GUASCH

Finalment, Carme Guasch se m'expressava de la següent manera:

"Él no luchó demasiado para conseguir esa justicia; pero, a fin de cuentas, esto es algo que le honra. Quizás, Figueres se encuentra muy lejos de Barcelona y de las corrientes, casi subterráneas, que hacen avanzar figuras y arrinconar otras, como en una partida de ajedrez... El caso es que ni Joan Triadó ni Antoni Comas le tienen presente en sus respectivas antologías. Tampoco le incluye en la suya José Agustín Goytisolo. Fages no está en ningún sitio. A pesar de que una gran parte de su obra es importantísima y cuenta en el panorama de nuestra poesía..."

CONCLUSIÓ

A deu anys de distància del traspàs de Carles Fages de Climent, els "punts de vista" de les quatre "cariátides" de l'Empordà —terriblement "censurats" per la premsa barcelonina—, no han pas perdut "encara" tota l'actualitat...

"Brazos en cruz..."

Por Pilar Nierga Gallego

La "Oració al Crist de la Tramuntana", en versió castellana

Quando Carles Fages de Climent compuso su "Pare Nostre de la Tramuntana", vino a mi tienda para charlar un rato. Decía que le agradaban estas visitas para verme, desde luego, puesto que siempre fue muy galante, pero, más bien, le seducía y atraía el ambiente. Hablar de poesía, contemplando unos solomillos sobre el mostrador y el ajeteo propio de toda carnicería, era algo que le chocaba y que, según él, no le había ocurrido hasta entonces. Yo lo contemplaba con desasosiego no exento de admiración, por su sencillez, y él a mí con curiosidad.

Quedé sorprendida cuando me preguntó, después de haber hurgado en sus bolsillos sacándose un puñado de papeles, qué me parecía lo que había escrito.

¡A mí me pedía su opinión! Entre trémula y halagada, leí la estrofa inmortal del "Pare Nostre", y le dije:

—Carlos, esto es muy bueno; pero tú ya lo sabías (igual me ocurrió con su soneto "Cor meu"). ¿Por qué pides mi opinión, si sabes más que yo?

Y contestó:
—Si te atreves, me agradaría que lo tradujeras al castellano. Primero para ver cómo te las arreglas y segundo porque quiero ver cómo suenan mis versos en la lengua de Cervantes.

En ello quedamos, pidiéndole unos días de plazo. Y pasado éste, Fages volvió y le mostré lo que había conseguido.

Tuve una inmensa alegría al comprobar que le satisfizo y que no me lo corrigió. Esta mi versión al castellano dice así:

"Brazos en cruz, en mástiles clavado,
Ampáranos, Señor, nuestra pradera.
Tamizanos el verde del sembrado
Y haz que el viento, preciso y mesurado
Nos cuide el trigo sin quebrar la espera".

Esto no se ha publicado en ningún sitio y es ahora cuando por primera vez sale a la luz. Resulta importante, no por mi trabajo, sino porque fue la primera vez que Carlos se leyó en lengua distinta a la suya, o lo menos en verso, sin hallarlo desplazado. Valga, pues, como homenaje a su memoria, que habría de ser peninsular y como muestra del aprecio y cariño que le tuve.

Converses amb en Carles

Per F. Garrido Pallardó

Carles Fages de Climent, el més conegut dels poetes desconeguts, fou, com tot empordanès de geni, una figura estraordinària i àdhuc hermètica. Habitant d'un país pràctic, on l'èxit econòmic determina l'estatus social, i desproveït de les condicions indispensables al comerç o a la indústria, arrossegà una existència contradictòria, no gaire llunyana de la vagabundia d'un Sabater d'Ordis. En el fons, aquesta fou la simpatia que en Carles sentí sempre per l'inefable i angelical tramuntanat.

UNA OBLIGACIÓ DIFÍCIL

A conseqüència d'aquestes i altres coses, en Fages em deia una nit que el més difícil que la vida ens proposa és l'obligació d'ésser normals.

—A condició de ser-ho —afegia—, tots se'n surten i campen i fan la viu-viu, prosperen, s'enriqueixen, deixen cabdals i reposen satisfets al cau on els colguen.

—Jo —continuava— moltes vegades he volgut fer el mateix. Impulsat per motius familiars i àdhuc personals, vaig emprendre negocis sempre amb un resultat negatiu; i així, o bé engegava al diastre la Providència, o bé m'engegava jo mateix, i aquesta darrera tesitura em semblava la més lògica i justa. Sortia de la meua normativa i, posat al marge del meu camí, trontollava.

—Ésser normal, doncs —aclaria—, és seguir la norma. Pertot arreu hi ha formes i solucions, motllos, en una paraula, sense els quals res no funciona. I aquesta és la pedra de toc que separa el professional de l'"a-

mateur". Ésser camperol no és viure al camp i ningú no esdevé marí passejant en barca.

—El meu fracàs —explicava— com a conreador, ramader o bé hostaler i director de "boïtes" ja l'admeto; però, i vet aquí el problema, tot i pensant que jo, mancat de normes, em manifestava com un fantasma fora de la meua professió, em demanava quina fóra aquesta i si els altres ho sabien que ho fos. Una vegada vaig dir "poeta" a qui s'interessava per les meves activitats al temps d'extendre'm el Document Nacional, i vaig detectar un somriure compassiu. Jo no discuteixo gaire l'ordre social ni l'aberració col·lectiva de creure professionals els pixanters, porters d'establiments oficials, capellans econòmics i altres del mateix caire; però —deia encara— si la poesia existeix és que hi ha poetes i sembla inadmissible que algú dubti de llur existència terrenal.

"SÓC UN ARBRE"

—Admeto la norma —comentava—. Admeto que jo em vaig perdre en activitats desconegudes; i malgrat això, cal comprendre també que la meua errada s'originà en la impossibilitat absoluta de definir-me. No sabia pas com fer-ho. Perdut dins d'una boira, incapaç de contruir-me un agafador que justificués el meu esdevenidor, trontollava. Perquè tampoc el de poeta no és un estat nobiliari. Jo, com el Diògenes, cercava sense llum i sense esperances la norma corresponent als poetes, tolerats en tant que senyorets sense feina i amb mitjans de fortuna, a condició de desdir-se i confessar-se propietaris, quan algú els demanés noves de llur natura. Molt trist. ¿En quines llistes, arancels o llibre gran

s'haurien d'incloure els poetes? ¿Quina guixeta els acolliria i quin rètol es posaria al damunt de la guixeta? Curull de regles, sintaxis i retòriques, del tot normalitzat endins, jo em trobava enfora buit i al mig d'una garriga, mentre els altres, àdhuc els pensionistes, més aviat ex-homes, trepitjaven una terra coneguda i ferma.

—No obstant, Garrich —així em deia, catalanitzant el meu cognom—, et diré un secret. M'he trobat el meu estat normatiu i reflexiu; val a dir, l'esquelet de la meua essència terrena i fins de l'altra, perquè sóc un arbre. Ja saps que aquests vegetals tenen moltes feines i obligacions, incloent-los com a matèria prima de baguls i sarcòfags, però la més important consisteix a aguantar la terra, a fi que ni l'aigua ni el vent ni els altres motius d'erosió se l'emportin cap al mar, desfeta i dissolta. La llengua i la terra són dues proposicions d'un mateix silogisme. L'una ve de l'altra i dins de cada paraula hi ha una part de terral, perfum o "bouquet", com diuen els francesos, ànima, història i vida. És a dir, la paraula és una collita semblant a la flor que vulguis. Totes són boniques. Aleshores, essent així que la paraula ve de la terra, i que sense terra no hi ha paraules, jo, arbre de termes fets pels homes i dones del meu país, que n'haurien fet d'altres si visques sin en altres contrades, sóc un dels xipresos que es barallen amb la tramuntana de la injustícia i la falòrnia, i que, amb arrels fermes, impedeixen la mort i ennuiegament d'una part de cultura humana, propietat de tots els qui viuen i moren damunt el nostre planeta. El meu estat civil és, Garrich, CARLES FAGES DE CLIMENT, Arbre.

També autor teatral

Carles Fages de Climent és conegut de tots, tant dels qui coneixen la seva obra com dels qui han sentit parlar dels seus acudits. Però molt sovint, potser massa sovint, hom oblidava que també va ser autor dramàtic.

En Fages és, cronològicament, el darrer autor teatral de l'Empordà i el que menys ha estat aplaudit. La seva obra fou breu, però amb la suficient categoria per a figurar a les antologies del nostre Teatre, cosa que no succeeix pas.

A part dels muntatges que s'hagin pogut fer de l'obra poètica, com el que recentment ens oferí el TEI de Sant Marçal, amb fragments d'"El Sabater d'Ordis" i "Les bruixes de Llers", o un intent d'una obra en castellà en col·laboració amb Joan Guarro, "La Torre de los Lujares", i una tragèdia que podria trobar-se entre el seu material inèdit, titulada "Emporium, la de les tres muralles", tres són els textos dramàtics que té publicats: una farsa i dues tragèdies.

"EL JUTGE ESTÀ MALALT"

"El jutge està malalt" és una farsa en tres actes, extreta de la cançó popular del mateix nom, i com les altres en vers. Fou la segona a publicar-se i la primera a estrenar-se. Això succeí el 2 d'abril de 1935, al Teatre Principal Palace, de Barcelona, amb música de Jaume Pahissa i sota la direcció del propi Fages de Climent.

En el número 321 de la revista "Mirador" (11-4-35), Joan Cortés en fa una crítica força afalagadora, comparant Fages, en l'"embadaliament romàntic", amb Josep Maria de Sagarra.

La mateixa revista publica, en altres números, una sèrie d'anècdotes, una de les quals explica que, segurament per les raons que apunta Cortés sobre el vers, els actors suaven molt el dia de l'estrena, cosa que va fer exclamar a un d'ells dit Gimbernat:

—Això no és una comèdia; això és una aspirina...!

N'hi ha dues més que revelen el tarannà de l'autor. Fages de Climent deia:

—Mentre l'obra figuri en cartell, el teatre no pot aparèixer buit. Cal intensificar la propaganda, i, si convé, regalaré entrades i seients...!

En efecte, ell mateix va començar a fer de reclam, tot pregant als amics d'anar al Palace.

—A veure si feu baixar gent de Sarrià! —demanà a J.V. Foix.

La millor potser inventada, segon "Mirador", és aquesta. En veure que pintaven el decorat damunt paper, en Fages protestà:

—Un decorat de paper?!

—No se'n fan d'altres, de deu anys ençà —contestà el pintor.

—Ah! Caram...! I d'on el treieu aquest paper tan ample? —replicà ell.

"LA DAMA D'ARAGÓ"

Inspirada també en la cançó popular, "La Dama d'Aragó" és potser l'obra de major qualitat. En els sis quadres de la tragèdia, Fages conta, demostrant un gran coneixement de la nostra història, la vida d'Anna Maria, que l'autor suposa filla natural de Joan II.

És una obra excel·lent, tant per la poesia com per la dramaturgia, "poc afortunada en els concursos", com reconeix el propi Fages, però

que ha rebut gran elogis. Conté, a més, una esplèndida autocrítica a manera de pròleg, on ultra analitzar les raons que fan que una obra teatral sigui bona o dolenta (qualitat literària, opulència, prestigi i originalitat del tema, conjugació dels recursos escènics), fa una objectiva crítica de la "Dama" i declara els seus propòsits: "Proseguir el teatre en vers, per a fer amb llenguatge i tèctiques al dia, una obra no d'assaig ni de laboratori, ni avançada ni antiquada sinó un teatre de sempre, emprant un terme entenedor, de repertori".

"EL BRUEL"

"El bruel" és el seu primer poema dramàtic. Fages mateix ens diu que no és cap realitat documental, sinó un drama on "el personatge que és ensems argument i motivació és el paisatge" i que "la llegenda està viva en l'ànima del poble empordanès".

En aquesta obra, Fages de Climent se'n mostra amb més naturalitat en extreure el tema, del seu Empordà, al qual està tan arrelat.

Veiem, per últim, com descriu la decoració: "Acció a la posta del sol. Al bell mig de la badia de Roses, vora els aiguamolls de la Maçona entre les desembocadures dels rius Muga i Fluvià. Una cabana de fang i troncs a primer terme; a mitja escena un gorg d'aigües mortes amb una barca mig amagada pels joncars i els canyissos. Al fons, la mar propera. El temps, el segle XV".

Què diria ara Carles Fages de Climent que no gosà posar els aiguamolls dalt d'un escenari per por que perdessin llur poesia i bellesa, convertits en ciment?

Un intimismo de Fages

Por Vicenç Burgas

Me parece que fue la única vez que viajé con él. Un viaje de esos que ni se entera uno de que transcurren los kilómetros, aunque fueran pocos. Viajes ideales, de esos que siempre queda mucho por decir y que no tuvo ni una segunda parte, porque luego cada uno regresó con su circunstancia. Fue un simple viaje de ida.

Iba a Girona, por tren. Junto a la estación, coincidí con Carles Fages de Climent.

—On aneu?

—A Girona.

—Jo també. Escolteu —se tocó levemente con el índice la noble frente—, estic pensant que, si som dos, és molt millor anar en cotxe. Ens divertirem més. No el tinc pas aparcat gaire lluny. Veniu...

Algunes veces, ahora, cuando hago el mismo trayecto en coche, intento dar con el punto exacto en donde surgió, sin avisar, un intimismo de Fages que me dejó sorprendido, aún partiendo de la base que, con el poeta, uno debía estar constantemente preparado para la fra-

se sabia de coletilla insólita o empolvada de genialidad. Era como normal sorprenderse.

De pronto, en ese punto indeterminado, ante ese paisaje claro y abierto, Fages cortó a punta de cuchillo el diálogo hasta entonces impareable que llevábamos extendiendo desde que arrancó su automóvil. Las palabras quedaron segadas tan de golpe, tan como si fuesen trigo que se esparciera por el coche, que me volví súbitamente a mirarle. El poeta se había recostado hacia atrás. Seguía mirando hacia la carretera, claro, pero yéndose más al fondo, superando su trazado con los ojos. Fages cantaba un responso. En serio. Un responso aterciopelado, convincente. Un "Gori-Gori" que me dejó seco. Que hubiese dejado seco a cualquiera. Después se volvió. Dijo:

—Durant la guerra, aquí varen matar un grup de bona gent. De molt bona gent. També hi havia capellans. No hi puc fer més. Sempre, quan passo, els envio un record. Era bona gent... Continuem. On érem...?

POLIGONO PONT DEL PRINCEP, S.A.

PLAN PARCIAL APROBADO POR LA COMISION PROVINCIAL DE URBANISMO EL 12-7-1977

PARCELAS INDUSTRIALES

DESDE 600 m.². CON TODOS
LOS SERVICIOS ASEGURADOS
FACILIDADES DE PAGO

NAVES INDUSTRIALES

GRAN CALIDAD
A SU JUSTO PRECIO

DE 300 m.² EDIFICADOS + 200 m.² DE PATIO
DE 600 m.² EDIFICADOS + 400 m.² DE PATIO
DE 1200 m.² EDIFICADOS + 800 m.² DE PATIO

GRANDES FACILIDADES DE PAGO

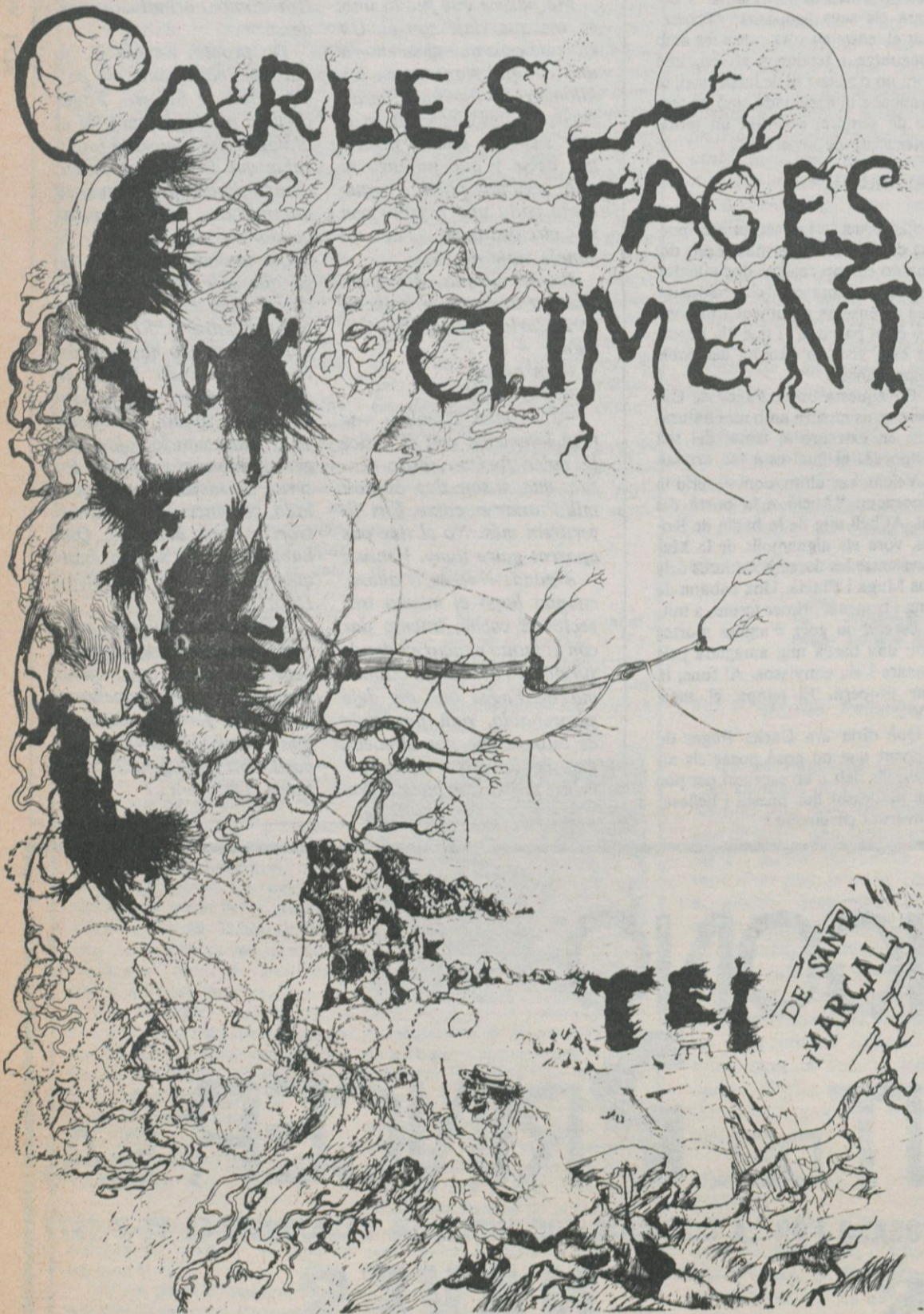
NOS ADAPTAMOS A SUS POSIBILIDADES

¡¡ INVIERTA Y REVALORICE SU DINERO EN EL POLIGONO MEJOR SITUADO !!

VEA LA GRAN MAQUETA Y PIDA INFORMACION:
Calle Vilafant, 17 - Teléfono 502649 FIGUERAS

L'OBRA CULTURAL DE LA CAIXA DE PENSIONS

PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS

ha col·laborat en la difusió de l'obra poètica d'en Carles Fages de Climent, patrocinant un muntatge teatral a càrrec del Grup T E I de Sant Marçal, que l'ha representat en els llocs següents:

13 Juliol 1978 a Girona - Plaça Sant Domènec
22 Juliol 1978 a Llafranc - Platja
12 Agost 1978 a Banyoles - Davant Església de Porqueres
17 Agost 1978 a La Bisbal - Al Camp dels Capellans
6 Setembre 78 a Castelló d'Empúries - Plaça de l'Església
8 Setembre 78 a Figueres - Parc Municipal

“la Caixa”
de Catalunya i Balears

Una pareja de trotamundos, en Roses

Un reportaje de Martí Balló

Gerard e Isabel, con su perro "Patufet", han recorrido durante cinco años el continente africano

La pareja que aparece en la fotografía acaba de regresar de su segunda expedición al continente africano, después de haber permanecido allí cinco años, recorriendo Mauritania, Gabón, Marruecos, Senegal, Malí, Gambia, Costa de Marfil, Togo, Dahomey, Alto Volta, Níger, Camerún, Nigeria, Congo Brazaville, Chad y Argelia. En total, cientos de miles de kilómetros en toda clase de condiciones adversas y en compañía de su fiel perro "Patufet".

LOS PROTAGONISTAS

Él es Gerard Doussin, bretón, de 37 años, grafista y especialista en fotografía y técnicas visuales, diplomado por la Escuela de Artes Gráficas de París. En 1970 ganó el primer premio del concurso de "affiches", organizado en Suiza por la Unión Internacional para la Protección de la Infancia. Ella, Isabel Peinado, barcelonesa, también de 37 años, hija y nieta de marineros y habiendo pasado sus primeros años en Roses, donde tiene algunos familiares. En 1960 formó parte del grupo folklórico "Esbart Dansaire del Rosselló", de Perpinyà. Sus conocimientos sobre danza han sido muy importantes para su marido en la planificación del viaje.

ENTRE 1969 y 1971, PRIMER VIAJE

Gerard crea su propio estudio, asegurando la venta de casi la totalidad de creaciones que salen de él, ofreciéndole un buen porvenir. Y es entonces cuando deciden aprovechar unas vacaciones de tres meses que disfrutaron a bordo de un Citroën 2 c.v. El viaje es para ellos una auténtica revelación. Visitan la ciudad romana de Timgad, el Hogaar, el sur de Argelia, el Sáhara y el Níger Lagadez. También Dogondoutchi, El Malí, las costas del río Níger... A la vuelta, disuelven el estudio y comienzan la preparación del largo viaje. Consideran tres posibilidades: ser apadrinados por alguna empresa, esperar a hacerse con el capital necesario o bien trabajar durante el viaje. Escogen la última fórmula. Y así, de este modo, Gerard realiza trabajos de publicidad en varios países y ofrece también espectáculos audiovisuales sobre Francia y de nuestro país, contando con la colaboración de Isabel, que aporta sus conocimientos como bailarina, con danzas típicas de los dos países. También fabrica muñecos de trapo para vender a los aborígenes. En alguna ocasión, tales trabajos les retuvieron varios meses en un mismo

sitio, como en el caso de Togo, donde Gerard tuvo a su cargo la total decoración de un hotel.

ACOPIO DE EXPERIENCIA

El resultado es importante para ellos. Aumentan en experiencia y multiplican contactos con jefes de todas las condiciones, desde presidentes de nación o jefes de tribu, hasta el más misero de los nativos. De todo ello, Gerard, como buen periodista, ha ido captando con su cámara infinidad de hechos y situaciones que constituyen un amplio "dossier" de la expedición. La mayoría del material, las mejores fotos, nos dicen que ya están en París en poder de su "contacto" en la capital francesa, destinado, según parece, a los editores, agencias informativas, documentalistas y compañías de audiovisuales a quienes pueda interesar.

Del viaje, existen infinidad de anécdotas. Figúrense en tanto tiempo. Es Isabel quien recuerda alguna. Cuenta, por ejemplo, una avería del Land Rover, por rotura del embrague y en lugar solitario:

—Aquí, Gerard —nos dice—, puso en práctica sus conocimientos de mecánica, adquiridos precisamente en Figueres poco antes de emprender la

9PAÍS/27 Setembre-3 Octubre 1978

aventura, y lo arregló ideando una especie de guías que le permitieron retirar el cambio de marchas hacia atrás y sustituir la pieza averiada.

Y sigue contando Isabel:

—Un día, al querer cruzar un tramo de playa en la costa del Atlántico, el coche se quedó atascado en un hoyo del que no podíamos salir. Lo grave es que sabíamos que la marea no tardaría en subir. Y, en efecto, subió. Finalmente, pudimos sacar el "jeep", cuando el agua ya nos mojaba los talones...

Otra anécdota:

—En una ocasión —cuenta—, tuvimos que salir arreando por culpa de una elefante furiosa a la que Gerard pretendía hacer unas fotos junto con su cría...

E Isabel sigue desgranando recuerdos:

—El desierto fue para nosotros particularmente difícil por las tremendas temperaturas que se alcanzan. Un día llegamos a los sesenta grados a la sombra y bebimos diez litros de agua cada uno, a fin de contrarrestar la deshidratación. Por causa de las temperaturas, sólo viajábamos de madrugada y al caer la tarde.

ORIGINAL SISTEMA DE PESCA

Nos cuentan los protagonistas del viaje la curiosa manera de faenar de unos pescadores

que vieron al norte de Novakchott, en Cap Timiris. Utilizan los delfines para la pesca de una manera muy original. Se meten en el agua armados de bastones y vistiendo un simple eslip de cuero. No se sabe cómo, aunque se supone que es por telepatía, les llaman, acudiendo todos los delfines que se encuentran mar adentro. Así, el pescado vario es empujado hacia la costa, donde es capturado. El fenómeno ha llamado la atención del comandante Costeau, quien parece afirmar la hipótesis de una comunicación telepática.

DESEAN REALIZAR UN VIAJE MÁS LARGO

Dice Isabel (Gerard participa poco en la charla, al hablar solamente en francés) que se deseara hubiera sido realizar un viaje de diez años por todo el mundo.

—Pero nos dimos cuenta —nos explica— de la dificultad de ello, pues ya ves que en cinco años hemos conocido solamente Africa y tan sólo la mitad de aquel continente. Por ello, queremos continuar otra vez. Ahora, iremos unos días a la Costa Azul y luego a París. Nuestro nuevo gran proyecto: América...

Isabel y Gerard con su perro "Patufet", a bordo del Land-Rover que les condujo a su aventura africana.

MUSICAL EIXIMENIS

- PIANOS
- ORGANOS
- INSTRUMENTOS

VENTA Y ALQUILER

MAXIMAS FACILIDADES DE PAGO

GARANTIA ABSOLUTA

LIBRERIA MUSICAL

Exclusivas:

YAMAHA
RAMEAU
GEYER
ZIMMERMANN
RONISCH
FORSTER
BLUTHNER
STEINWAY
HSINGHAI
HUPFELD
CHERNY
SAUTER
PEARL RIVER
KAWAI
SCHIMMEL

HAMMOND
 ETC.

EL MEJOR SURTIDO EN DISCOS Y CASSETTES DE LA PROVINCIA

FIGUERAS:

CALLE VILAFANT, 51

TEL. 50 59 66

GERONA:

CALLE EIXIMENIS, 18

TEL. 20 63 86

9PAÍS

Comuniquem als nostres lectors, anunciants i subscriptors que la nova adreça és:

C/. Sant Josep, 23
 Tel. 50 59 58
 FIGUERES

PARTICULAR VENDE EDIFICIO

MUY CENTRICO

a 50 metros de la Rembla, libre de Inquilinos
 Razón Tel. 50 25 89, de 14 a 15 y de 21 a 22 h.

ABSTENERSE INTERMEDIARIOS

Fútbol: Malgrat, 2 - Figueres, 0

Los "unionistas", inoperantes

(Crónica especial para 9PAÍS).- Arbitraje a cargo del trencilla Muñoz Oliveros. Pasó casi desapercibido ya que el partido discurrió siempre dentro de unos cauces bastante deportivos. O sea, aceptable en su cometido.

ALINEACIONES

MALGRAT: Bancells; Cruz, Santos, Tuset; Gasull, Gonzalvo; Rebollo, Mora, Pical, Borrego y Román. Al m. 30 Gómez, suplió a Román y Vergés hizo lo propio con Pical a los 40 ms. Ambos en la segunda parte.

FIGUERES: Silva; Marcos, Cortada, Bayona; Semis, Busquets; Veleta, Durán, Fernández Pagés y Echegoyen. Al iniciarse el segundo periodo, Juanjo ocupó la plaza de Busquets y Pena el de Veleta a los 72 ms.

GOLES

A les 25 ms. de juego, Cortada saltó en disputa de un balón y tuvo la mala suerte de marcar en propio marco. Con el 1-0 finalizó la primera mitad. A los 55 ms. Román, redondeó la cuenta con el 2-0 definitivo.

JUEGO INSULSO Y JUSTA VICTORIA LOCAL

Floja entrada, en el feudo malgratense, ya que en números redondos, no creemos que, la cifra de espectadores superara el medio millar. Pero los que acudieron a ver dicho encuentro, salieron satisfechos por el triunfo de los de casa. El Figueres siempre había sido un difícil enemigo y se le temía. Pero esta vez, salió derrotado de todas todas. Si bien, apresurémonos a escribir, que el juego no resultó de calidad. Se esperaba más brillantez y una mayor oposición por parte visitante.

EL FIGUERES, BAJO DE JUEGO

Desde luego, el equipo figuerense que nos visitó en la campaña anterior, dejó una mayor impresión como conjunto que en la actualidad. También, es verdad, que los jugadores tampoco eran los mismos. Apreciamos más fallos y una acusada inoperancia en su línea de vanguardia. Además, daban la impresión de que el partido era de trámite, como si los puntos no representasen gran cosa. Vemos muy difícil, que jugando como lo hicieron aquí en Mal-

grat, puedan aspirar a grandes cosas. Si quieren repetir la campaña del campeonato anterior habrán de mejorar en muchos aspectos.

Cerdanyola, 1 - Guixols, 0

(Especial para 9PAÍS).- **CERDANYOLA:** Campos I, Soto (Delgado), Sáez, Juanito, García Chica, Flores (Ramírez), Morell, Campos II, Vicente, Eslava, Ferrer.

GUÍXOLS: Rabasseda, Fluviá, Gallardo, Bono, Calleja, Rocosa, Crispín, Camps, Montoya, Lorenzana, Sito (Nieves). **ARBITRO:** Juárez. Bien.

GOLES: 1-0. Morell. El Cerdanyola comenzó flojo sin demasiada ligazón en el centro del campo, y aunque dominando, el marcador seguía inalterable, ha ido fortaleciendo los ánimos de los gerundenses, que además han tenido su gran figura en el meta Rabasseda, verdaderamente sensacional.

Calella, 4 - Bisbalenc, 2

(De nuestro corresponsal).- **CALELLA:** Tomás; Marín, Leal, Vidal II; Mariano, García; Rebollo, Juanjo, Mateo, Sangermán, Camps (Bonet).

BISBALENC: Davesa; Puignou, Giménez, Ferrer; Emilio, J. Fábregas; Pérez, Baigés, L. Fábregas, Gironés, Masaguer.

ARBITRO: Blanco, muy bien. Tarjeta roja a J. Fábregas por empujar al colegiado.

GOLES: 1-0, Juanjo; 1-1 Masaguer; 1-2, Baiges; 2-2, Leal; 3-2, Rebollo; 4-2, Sangermán.

El Calella ha vuelto a entusiasmar a los pocos aficionados. Ha sido un partido que

Aunque no exento de críticas

El C.D. Sant Miquel, un equipo con ilusión

(De nuestro corresponsal).- Después de un año de inactividad, el equipo de fútbol C.D. Sant Miquel vuelve con ilusión a las competiciones oficiales. La totalidad del equipo —directiva y jugadores— está formado por jóvenes con gran ilusión y entusiasmo, dispuestos a facilitar a los habitantes de Sant Miquel una serie de actividades deportivas.

Pero como se llevan ya tres partidos jugados y el equipo no ha obtenido victoria alguna, se han hecho notar las primeras críticas de un sector de la población. Se

trata de personas que no se conforman con que el C.D. Sant Miquel participe en los diferentes torneos, sino que quiere victorias y juego de calidad.

Los directivos y jugadores se defienden diciendo, no sin razón, que lo importante por el momento es participar y que lo que necesitan son más socios, que hasta el momento sólo tienen cuarenta. El problema más grave con que se enfrenta actualmente el Club es el de pagar la deuda de cien mil pesetas, contraída con las obras de reparación del campo de deportes.

encarriló en el primer minuto, y que se le puso cuesta arriba en el minuto 21 y 22, al conseguir los visitantes dos goles. No obstante el Calella siguió en su tónica de juego, y ya en la segunda parte, con un dominio abrumador, consiguió la victoria que no fue mucho más abultada por la gran actuación del portero Davesa.

Pontenc, 1 - Roses, 3

(Especial para 9PAÍS).- **PONTENC:** Greixas; Sosa, Cones (Camacho), Bautista; Massa, Queralt; Arqueros, Llamas, Pallás (Plá), José Luis, Ventura.

ROSES: Serrano; González, Fradera, Fernández; Huguet, Gómez (Santiago); Puig (Martínez), Juncá, Rodríguez, Donat, Rastrojo.

ARBITRO: Gilaber, bien. **GOLES:** 0-1, Rastrojo; 0-2, Rastrojo; 0-3, Rodríguez; 1-3, Ventura.

Segunda derrota del Pontenc en su feudo, y lo que es peor, sin evidenciar un atisbo de recuperación. No cabe duda de que el conjunto local va a pasar apuros si continúa en esta línea. Tras el empate logrado en Banyoles hace ocho días, se espe-

raba mucho de los pupilos de Juncá, pero lo cierto es que, si bien jugaron aceptablemente en el primer periodo, se hundieron por completo en la segunda parte, periodo en el que su defensa dejó tremendos huecos, que supieron aprovechar los visitantes, los cuales tuvieron en Rastrojo a su mejor y más positivo hombre.

Palamós, 1 - Mataró, 0

(De nuestro corresponsal).- **PALAMOS:** Capell; Buigé; Fábregas, Mayor; Escribano I, Escribano II; Rodri, Solar (Pardilla), Ecequiel, Garrido (Lazi) y Aguilera.

MATARO: Mendoza; Risós, Petit, Canillo; Planas, Flores; Hidalgo, Guerra, Marín, Farnés (Gregorio) y Valentín.

ARBITRO: Santos Vázquez, mal. **GOLES:** 1-0, Garrido.

Indudablemente lo mejor del partido ha sido el fuerte tren con que se ha jugado con mayor dominio local pero con bastantes contraataques, sobre todo en la segunda parte, por parte de los forasteros, aunque faltos de peligrosidad. Resultado justo a tenor del juego y dominio de ambos equipos.

Resultats i classificacions

Tercera Divisió

Barcelona, 0 - Júpiter, 0. L'Hospitalet, 1 Olot, 0. Malgrat, 2 - Figueres, 0. La Cava, 3 - Acer, 0. Europa, 0 - El Masnou, 2. Badalona, 3 - Horta, 2. Vila-real, 0 - Reus, 0. Vall d'Uixó, 1 - Maonès, 0. Andorra, 1 - Gavà, 1. Endesa, 0 - Montsó, 2.

Classificació: Badalona, 7 punts; Malgrat, Vall d'Uixó, Barcelona, 6; Reus, El Masnou, Montsó, 5; Figueres, La Cava, L'Hospitalet, Júpiter, 4; Maonès, Olot Andorra, Vila-real, Horta, Gavà, 3; Endesa, Acer, Europa, 2.

Regional Preferent

Sant Celoni, 2 - Can Oriac, 0. Cornellà, 0 - Manresa, 0. Viladecans, 3 - Vilafranca, 0. Sants, 5 - Granollers, 1. Oliana, 4 - Ol. Garriga, 2. Valls, 0 - Barceloneta, 2. Artiguenc, 1 -

Lloret, 0. Montcada, 2 - Gramenet, 4. Puig-reig, 4 - Santboià, 1. Igualada, 0 - Vic, 2.

Classificació: Gramenet, 8 punts; Barceloneta, Vilafranca, 6; Manresa, Sants, 5; Lloret, Viladecans, Igualada, Cornellà, Sant Celoni, Artiguenc, Oliana, Santboià, 4; Puig-reig, Can Oriac, Granollers, 3; Montcada, 2; Ol. Garriga, 1; Valls, 0.

PRIMERA REGIONAL

Arbúcies, 3 - Bufalà, 3. Besonenc - Torelló (Susp.) Llinàs, 0 - Premià, 1. Blanes, 4 - Llefià, 2. Palamós, 1 - Mataró, 0. Cerdanyola, 1 - Guixols, 0. Calella, 4 - Bisbalenc, 2. Pontenc, 1 - Roses, 3. Palafròls, 2 - Banyoles, 0. Ripoll, 2 - Roquetes, 1.

Classificació: Cerdanyola, 7 punts; Roquetes, Premià,

6; Roses, Palamós, Palafròls, 5; Mataró, Calella, Ripoll, Blanes, Bufalà, Guixols, Arbúcies, 4; Torelló, Llefià, Bisbalenc, 3; Besonenc, 2; Llinàs, Banyoles, Pontenc, 1.

SEGONA REGIONAL

Salt, 3 - L'Escala, 0. Sils, 0 - Castellfollit, 0. Llançà, 2 - Tordera, 1. La Cellera, 2 - Besalú, 2. Peralada, 0 - Sant Hilari, 1. Vilobí, 3 - Palafrugell, 2. Farners, 2 - Amer, 1. Montagut, 3 - Anglès, 2. Hostalric, 1 - Vidreres, 0. Cassà, 2 - Bescanó, 1.

Classificació: Farners, 8 punts; Llançà, 7; Hostalric, Salt, 6; Amer, Sils, Tordera, 5; Cassà, Castellfollit, L'Escala, Montagut, Palafrugell, Sant Hilari, Vidreres, 4; La Cellera, Vilobí, 3; Anglès, Peralada, 2; Besalú, 1; Bescanó, 0.

LA QUINIELA de 9PAÍS

GANADORA

PRONOSTICO

1 ZARAGOZA-AT. MADRID	X X 2
2 REAL SOCIEDAD-GIJON	X X 2
3 RAYO VALLECANO-CELTA	X X 2
4 SEVILLA-HUELVA	X X 2
5 SANTANDER-BURGOS	1 X 2
6 VALENCIA-AT. BILBAO	1 X 2
7 SALAMANCA-LAS PALMAS	X X 2
8 REAL MADRID-BARCELONA	X X 2
9 VALLADOLID-CADIZ	1 X 2
10 SABADELL-CASTELLON	X X 2
11 D. CORUÑA-BETIS	1 X 2
12 MURCIA-OSASUNA	X X 2
13 ALGECIRAS-IAEN	X X 2
14 GETAFE-MALAGA	1 X 2

1 BOLOGNA-INTER	1 X 2
2 CATANZARO-ATALANTA	X X 2
3 LAZIO-JUVENTUS	1 X 2
4 MILAN-AVELLINO	X X 2
5 NAPOLI-ASCOLI	X X 2
6 PERUGIA-LANEROSSE V.	1 X 2
7 TORINO-FIORENTINA	1 X 2
8 VERONA-ROMA	X X 2
9 BARI-SPAL	1 X 2
10 FOGGIA-SAMPDORIA	1 X 2
11 GENOA-CAGLIARI	1 X 2
12 PALERMO-PESCARA	X X 2
13 RIMINI-MONZA	X X 2
14 TARANTO-TERNANA	X X 2

Joyeria Relojeria SUIZA

Especialidad en Brillantes y Esmeraldas
Talleres de artesanía propios

Agencia Oficial: CARTIER - OMEGA - LONGINES
y CRISTIAN DIOR de PARIS

VILAFANT, 25 - Tel. 50 11 01 - FIGUERAS

Pronóstico múltiple, por J. de la Fe'

Bologna-Inter: visitante fuerte, X2; Catanzaro-Atalante, casero 1; Lazio-Juventus: igualdad de fuerzas, 1X2; Milán-Avellino: factor campo, pero... 1X; Napoli-Ascoli: el de casa, 1; Perugia-Lanerossi: los tres signos, 1X2; Torino-Florentina: visitante incomodo, 1X2; Verona-Roma: nos inclinamos por el local, 1; Bari-Spal: muy empatones, X; Foggia-Sampdoria: iguales, X; Genoa-Cagliari; signo forastero, X2; Palermo-Pescaria: el de casa, 1; Rimini-Monza: local, 1; Taranto-Ternana: propio terreno, 1.

Interferències **IVE** Interferències

F. Garrido Pallardó

"Bel Ami", la història de l'home que es feia escriure el que firmava, és molt d'actualitat. Quants dels qui avui parlen ho fan per ells mateixos i quants dels qui pensen ho fan amb el seu cap?

A nosaltres no ens agrada en Somoza, però ja sabem que els americans en tenen ben bé prou amb un Fidel. Vet aquí perquè no compartim les il·lusions dels nostres informadors televisius.

Amb tota bona fe, "Especial Musical" ens fastigueja de mala manera. Si no fos per "Un hombre en casa", ningú no el sentiria.

I, de fet, és que a les escoles franquistes de periodisme els feien aprendre això de "soñaba el ciego que veía y eran las ganas que tenía"?

Mariví Romero, de "Revista de Toros", amb un règim físic, ha perdut força pes. Per què no segueix ara un règim esperitual per a desengreixar-se l'ànima?

Fóra millor que les pedres no diguessin res, si han de dir-ho com el Gala vol que ho diguin. Ningú no rigué mai a l'ombra de cap pedra?

Sobretot, perquè si veu la "Tele" haurà vist això de "Somos peligrosamente agresivos", molt escaient per als crítics que tan sols analitzen defectes.

I és que el sentit de l'humor de la "Tele" és més aviat particular. Quina culpa tenim nosaltres que els "capitostes" estiguin sempre donats al redimoni amb pactes i pactolots?

Espectacles

- Cinema Savoy (Art i Assaig)**
Fins el dia 2 d'octubre: "La gran comilona". Versió original amb subtítols). Sessions diàries, llevat dels dimarts. Tarda, sessió seguida. Nit, sessió única a les 10.
- Cinema Juncària**
Dijous, dia 28, nit; divendres, dia 29, nit; dissabte, dia 30, nit i diumenge, dia 1, tarda i nit: "Por quién doblan las campanas" i "Yo no perdono un cuerno".
- Cinema El Jardí**
Diumenge, dia 1, sessió contínua quatre tarda: "Por quién doblan las campanas" i "Yo no perdono un cuerno".
- Sala Edison**
Dijous, dia 28, nit, dissabte, dia 30 nit y diumenge, dia 1, tarda i nit: "Amor solo palabras" i "La Viuda andaluza".
- Cinema Las Vegas**
Dijous, dia 28, a partir de les quatre de la tarda: "Los Secretos de la Cosa Nostra" i "Como robar un millon y..." Dissabte, dia 30, a dos quarts de cinc de la tarda - Especial infantil "Las 12 pruebas de Asterix" i "Viaje Alucinante".
Dissabte, dia 30, nit i diumenge, dia 1 sessió contínua: "Alerta: Misiles" i "La enfermera".
- Cinema Patronat**
Diumenge, dia 1, a tres quarts de cinc de la tarda: "Anteojito y antifaz" i "Nido de Aguilas".

Farmàcies

- Dia 27, dimecres**
Dr. Martín - Rambla, 11
- Dia 28, dijous**
Xirau - J. Maragall, 4
- Dia 29, divendres**
Vinaixa - Pl. Ajuntament, 14
- Dia 30, dissabte**
Perxas - Rambla, 36
Soler - Carrer Nou, 22 (Només tarda de 4 a 8)
- Dia 1, diumenge**
Soler - Carrer Nou, 22
- Dia 2, dilluns**
Ferran - Pujada del Castell, 6
- Dia 3, dimarts**
Deulofeu - Monturiol, 19

Metges de guàrdia

Diumenge dia 1
Dr. Tomás Jiménez
C/ Col·legi, 51, 4º A
Tel. 50 19 17

Telefons urgents

- Ambulatori Seguretat Social 50 03 65
- Clinica Catalunya 50 15 39
- Clinica Figueres 50 31 00
- Creu Roja 50 36 50
- Hospital 50 14 00
- Ajuntament 50 01 00
- Jutjats 50 14 21 i 50 03 69
- Bombers 50 00 80
- Policia 50 09 29
- Guardia Civil 50 13 55
- Taxis 50 50 43 i 50 00 08
- Diposit de sang gratuïta 50 17 99
- Centre de Recuperació Funcional 50 10 86

Demografia

Naixements

Antoni Soler Tardio, Alberto Carlos López Lagunas, Nieves Solís López, Antonio Fernández Castellón, Anna Bartolomé Solés, Antonio Sánchez Nieto, Antonio Gómez Luque, Carles Barneda Romans, Juan Carlos Saborido Giménez, Albert Sau Robert, Angel Avila González, Patricia Hernández Afonso,

Núria Quer Margall, Miguel Angel Macarro González, Andrés Cabarre Hernández, Yolanda Ostos Navarro.

ÒBITS

Narciso Vives Barceló, José Ribera Justafre.

Programas TV. Francesa

Largometrajes

- 27 Miércoles** 14.40.- Les Robinson suisses (S)
20.30.- L'Herbe chaude (D)
- 28 Jueves** 18.55.- Christine (S)
22.50.- Ciné-première
- 29 Viernes** 18.55.- Christine (S)
22.05.- A bout Portant (Dc)
- 30 Sábado** 14.05.- Kung Fu (S)
21.30.- Les hommes d'argent
- 1 Domingo** 15.25.- Le voyage extraordinaire (S)
20.30.- Le permis de conduire
- 2 Lunes** 18.55.- Christine (S)
20.30.- Les parents terribles
- 3 Martes** 18.55.- Christine (S)
21.30.- L'Aventure polaire (Dc)

gris recomienda

- 27 Miércoles** 17.15.- Poly a Venise (S)
22.00.- Georges Ivanovitch (Dc)
- 28 Jueves** 18.25.- L'Ille aux enfants
20.30.- Concert
- 29 Viernes** 13.50.- La source de vie
20.30.- La Plume (Théâtre) (Cd)
- 30 Sábado** 14.05.- Toujours le samedi (V)
20.30.- Spécial vacances (V)
- 1 Domingo** 13.20.- C'est pas sérieux (V)
17.50.- Catastrophe aérienne
- 2 Lunes** 13.35.- D'hier et d'aujourd'hui
22.10.- La voix humaine
- 3 Martes** 13.45.- Le regard des femmes
20.30.- Portrait de Walt Disney

Programas TV. Francesa

Largometrajes

- 27 Miércoles** 13.50.- Le provocateur (S)
15.15.- Mash (S)
- 28 Jueves** 13.50.- Le provocateur (S)
15.00.- Cannon (S)
- 29 Viernes** 15.00.- La chasse aux hommes (S)
20.30.- Médecins de nuit (S)
- 30 Sábado** 20.35.- Le temps d'une république (B)
22.05.- Sur la sellette (Dc)
- 1 Domingo** 14.30.- L'Age de cristal (S)
20.30.- Kojak (S)
- 2 Lunes** 13.50.- Le provocateur (S)
15.00.- Película
- 3 Martes** 15.00.- Cannon (S)
20.35.- Charly

gris recomienda

- 27 Miércoles** 16.10.- Récré A 2 (V)
21.05.- Mi-fugue, mi-raison (Dc)
- 28 Jueves** 15.55.- L'invité du jeudi
20.35.- Grand échiquier (V)
- 29 Viernes** 21.30.- Apostrophes
22.45.- La nuit des forains (D)
- 30 Sábado** 14.25.- Sports
17.10.- Salle des fêtes (V)
- 1 Domingo** 13.00.- Top-Club (V)
18.05.- Le monde de Walt Disney
- 2 Lunes** 20.30.- Ciné-Musique
21.35.- Question de temps
- 3 Martes** 15.55.- Découvrir
17.55.- Récré A 2 (V)

Largometrajes

- 27 Miércoles** 20.30.- Monsieur Klein (D)
- 28 Jueves** 20.30.- Terreur sur le "Britannic" (Av)
- 29 Viernes** 21.30.- Nous n'irons plus aux champs
- 30 Sábado** 20.30.- Le Bossu
- 1 Domingo** 22.30.- Les Insurgés
- 2 Lunes** 20.30.- Le dernier des géants
- 3 Martes** 20.30.- Sissi impératrice (Av)

gris recomienda

- 27 Miércoles** 18.55.- Tribune libre
- 28 Jueves** 20.00.- Les jeux de vingt heures
- 29 Viernes** 20.30.- Le nouveau vendredi
- 30 Viernes** 18.30.- Emissions pour la jeunesse
- 1 Domingo** 17.30.- Quand les hommes habitaient leur demeure
- 2 Lunes** 20.00.- Les jeux de vingt heures
- 3 Martes** 18.55.- Tribune libre

(A) Acción - (AV) Aventura - (B) Bélica - (C) Cómica - (CD) Comedia - (CF) Ciencia Ficción - (CO) Concurso - (D) Drama - (DA) Dibujos Animados - (DC) Documental - (DP) Deportes - (M) Musical - (P) Policiaca - (S) Serie - (T) Terror - (V) Variedades - (W) Western.

Nota: La emisión de TF-1 es simultánea con el canal de FR-3 y en color hasta las 18.30 horas.

Platja d'Aro

El concejal Riera justifica su dimisión

"He visto multitud de acciones que van contra la verdadera democracia"

(De nuestro corresponsal, Oscar).— El recientemente dimitido concejal señor Riera, manifestó en el escrito de dimisión presentado al alcalde señor Albertí Costa que "en el tiempo transcurrido desde el 15 de junio del pasado año ha visto tantas veces acciones que iban contra la verdadera democracia, que no cree oportuno continuar su labor".

El escrito de dimisión, señala a continuación las causas concretas que le han conducido a esta decisión. En primer lugar, señala que "es por disconformidad con la política urbanística de este municipio, en general, y en particular por la forma de obrar por parte del Ayuntamiento en la confección del Plan General de Ordenación, encargado hace varios años y elaborado en el más completo hermetismo y secreto". Sobre este plan el señor Riera continúa diciendo que "hace pocos días, en escrito dirigido a Convergència Democràtica de Catalunya se le informaba que prácticamente no había nada del citado Plan General y pocos días después se afirmaba ante el consejero de Urbanismo de la

Generalitat que el mencionado Plan ya estaba prácticamente terminado".

En segundo lugar, presenta la dimisión "por no creer ni acertada ni adecuada la actuación del secretario de este Ayuntamiento". En tercer lugar, por "considerar que no se puede consentir por más tiempo la situación sanitaria de este municipio durante los meses de verano", para terminar afirmando que "no está de acuerdo con la aprobación definitiva, como ya hizo constar en su día, del proyecto de urbanización del entorno del puerto deportivo y por estar cansado de ver cómo distintos partidos políticos, organizaciones ciudadanas, particulares y yo personalmente, presenten mociones e interpelaciones, sin que se les dé la adecuada respuesta".

9PAÍS

C/. Sant Josep, 23
Tel. 50 59 58
FIGUERES

Roses

"CDC davant el moment polític actual"

Propera conferència de Jordi Pujol

(Redacció).— Com a cloenda del cicle d'informació política organitzat pel comitè local de Roses de CDC, el 6 d'octubre, a les 10 de la nit i al local de la Societat Unió Fraternal, tindrà lloc un important acte polític, en el transcurs del qual parlarà el secretari general de Convergència Democràtica i diputat, Jordi Pujol, sobre el tema: "Convergència davant el moment polític actual".

Cal remarcar el fet que és la primera vegada que Jordi Pujol intervé en un acte públic a la vila de Roses, circumstància que fa que hi hagi gran expectació a la vila.

TAULA RODONA

Tal com ja vàrem anunciar l'altre dia, la secció comarcal d'ERC de l'Alt Empordà ha organitzat una taula-rodona, a càrrec de Josep Roig, conseller

d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat; Heribert Barrera, secretari general d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Pau Misserachs, secretari de la comissió municipal d'ERC.

Cal destacar, però, que aquest acte, en lloc de fer-se a Figueres, tal com s'havia anunciat, tindrà lloc a Roses, el proper divendres, dia 29, a les deu de la nit, al local de la S.U.F.

Noticari de la villa

(De nuestro corresponsal, Martí Balló).— En la Urbanización Santa Margarita, un complejo turístico quiere promocionar este año el turismo de invierno, de cara a unos grupos de alemanes.

Según se nos ha informado, existen contactos con una agencia germana que desde octubre a abril podría proporcionar estancia a unos 1.200 turistas, que es la capacidad máxima del mencionado complejo. Se prevé que la estancia de los grupos de los turistas invernales sea de ocho días, durante los que disfrutará de un buen confort por unos precios sensiblemente inferiores a los que paga el turista de verano.

FUEGO

El fuego fue de nuevo el protagonista indeseable del pasado fin de semana. Esta vez las llamas rondaron a pocos metros del Castillo de la Trinidad.

Palamós

Reivindicación de los accesos a Bell-lloc

(De nuestro corresponsal, Oscar).— Tras siete largos años de verse privado el pueblo de Palamós de visitar la iglesia de la Mare de Déu de Bell-lloc, por encontrarse los accesos cerrados por un muro, que los vecinos han "bautizado" con el sobrenombre de "la vergüenza", según anuncio de la sala primera de lo contencioso-administrativo de la Audiencia Territorial de Barcelona, la entidad demandada ha interpuesto un recurso contencioso-administrativo contra los acuerdos de la corporación municipal. Estos, reunidos en sesión plenaria, han acordado, por unanimidad:

—Comparecer como parte demandada en el recurso contencioso-administrativo antes expresado, con el fin de mantener la legalidad y firmeza de las resoluciones consistoriales de reivindicación de bienes de dominio público municipales de que se ha hecho mérito adoptadas a tenor de lo dispuesto en el artículo 370 de la Ley de Régimen Local.

—Designar al letrado don Jordi Xifra Heras para que represente al Ayuntamiento de Palamós en el recurso contencioso-administrativo y defienda las posiciones municipales.

Museu de l'Empordà

Projecció del documental en color

"Figueres, ciutat de vacances i turisme"

Patrocina: Excm. Ajuntament
Producció: Centre d'Iniciatives Turístiques
Direcció i realització: Narcís Sans

Projeccions

Dies: 5 i 7 d'octubre
Hores: 20 i 21

Entrada lliure